
Juni 2021

Børnesagsbarometret 2021

Ankestyrelsen

ANKESTYRELSEN

Telefon: 33 41 12 00 mandag til fredag klokken 9-15

Postadresse: Ankestyrelsen, 7998 statsservice

Mailadresse: ast@ast.dk

Hjemmeside: www.ast.dk

ISBN nr.: 978-87-7811-408-2

Indholdsfortegnelse

KAPITEL 1 INDLEDNING OG HOVEDRESULTATER	4
Formål	4
Læsevejledning	7
Hovedresultater	10
KAPITEL 2 FAGLIG UDREDNING	19
Børnefaglig undersøgelse	19
KAPITEL 3 INDDRAGELSE	27
Inddragelse af barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaver(e) i den børnefaglige undersøgelse	27
Inddragelse af barnet eller den unge forud for afgørelsen	30
KAPITEL 4 VALG AF INDSATS	32
Handleplan	32
KAPITEL 5 OPFØLGNING	35
Tre-måneders opfølgning	35
Seks-måneders opfølgning	38
Personrettet tilsyn	39
KAPITEL 6 ÅRETS TEMA: UNDERRETNINGER	40
BILAG 1 METODE	49
BILAG 2 KOMMUNEFORDELTE RESULTATER	54
BILAG 3 RESULTATER FORDELT PÅ SAGSTYPER	67

Indledning og hovedresultater

På vegne af Social- og Ældreministeriet undersøger Ankestyrelsen årligt kommunernes sagsbehandling på området udsatte børn og unge. Undersøgelsen, der har navnet Børnesagsbarometret, er finansieret af varige midler fra satspuljeaftalen for 2019.

Hvert år er undersøgelsen baseret på sager fra ca. en tredjedel af landets kommuner. I år er undersøgelsen baseret på 708 sager.¹

Denne rapport indeholder resultaterne fra Børnesagsbarometrets andet undersøgelsesår. Resultaterne fra pilotundersøgelsen og første undersøgelsesår udkom henholdsvis i efteråret 2019 og sommeren 2020.

FORMÅL

Formålet med undersøgelsen er at give et aktuelt billede af kvaliteten i sagsbehandlingen i kommunerne. Det gør vi ved at vurdere den juridiske kvalitet i sagsbehandlingen på tværs af de kommuner, der indgår i undersøgelsen et givet år.

Undersøgelsen belyser kommunernes overholdelse af udvalgte centrale lovkrav inden for fire temaer, der svarer til Social- og Ældreministeriets fire pejlemærker for god kvalitet i sagsbehandlingen på området:

- Faglig udredning
- Inddragelse
- Valg af relevant indsats
- Opfølgning

Undersøgelsen handler om sager, hvor kommunerne har truffet afgørelse om en foranstaltning efter servicelovens § 52. Foranstaltninger efter § 52 gives til børn og unge, hvor kommunen har vurderet, at der er behov for særlig støtte til barnet, den unge eller familien. Dette års undersøgelse handler

¹ I satspuljeaftalen er det bestemt, at Ankestyrelsen skal gennemgå ca. 750 sager om året i gennemsnit. Efter pilotundersøgelsen blev det besluttet, at de tre kommuner, der indgik i frikommuneforsøget på udsatte børn og unge-området fra 2016-2020, skulle udgå af Børnesagsbarometret. Derudover er der nogle små kommuner, der ikke har tilstrækkeligt mange sager, der lever op til kriterierne, og som derfor sender færre sager end ønsket. Det betyder, at datagrundlaget for de tre første undersøgelsesår er mindre de ca. 750 årligt.

om sager, hvor der er truffet afgørelse enten om familiebehandling eller om anbringelse².

Hvert år behandler vi desuden et aktuelt tema valgt af Social- og Ældreministeriet. Dette års tema er kommunernes håndtering af underretninger.

AFGRÆNSNING

- Undersøgelsen fokuserer alene på den juridiske kvalitet i sagsbehandlingen. Den belyser ikke den socialfaglige kvalitet.
- Undersøgelsens samlede resultater er generaliserbare på tværs af alle sager inden for de udvalgte sagstyper i de deltagende kommuner³. Det er derfor resultaterne for alle 27 kommuner samlet set, der er de centrale resultater, og som præsenteres i hovedrapporten.
- Stikprøven af sager fra hver enkelt kommune er for lille til, at resultaterne for hver kommune kan generaliseres til alle kommunens sager inden for de udvalgte sagstyper. For hver kommune giver undersøgelsen indblik i den juridiske kvalitet i de konkrete sager, som Ankestyrelsen har gennemgået.
- Alle kommuner indgår hvert tredje år, og det er derfor nye kommuner, der deltager i år i forhold til 2020. Årets undersøgelse handler alene om resultaterne for de deltagende kommuner i år (2021).
- Undersøgelsen er baseret på de sagsakter, kommunerne har sendt ind. Eventuelle handlinger, der ikke er dokumenteret i sagsakterne, er derfor ikke en del af grundlaget for Ankestyrelsens vurderinger. Det samme gælder handlinger som først har fundet sted efter den periode, som sagsgennemgangen vedrører.

For yderligere information om undersøgelsens metode henviser vi til bilag 1.

² Begrundelsen for, at netop disse to typer af sager er valgt, fremgår af bilag 1 om undersøgelsens metode.

³ Der er nogle resultater, hvor datagrundlaget er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager inden for de udvalgte sagstyper i de deltagende kommuner. Det drejer sig om resultaterne i figur 2.2, 2.3, 5.1, 5.2, 5.3, 6.2, 6.4, 6.5 og 6.6. Det fremgår også af en note under de pågældende figurer.

DATAGRUNDLAG

Dette års undersøgelse er baseret på en juridisk gennemgang af i alt 708 sager fra 27 kommuner.

De 708 sager, som denne rapport er baseret på, fordeler sig som:

- 429 sager om familiebehandling efter Serviceloven § 52, stk. 3, nr. 3.
- 279 sager om anbringelse efter Serviceloven § 52, stk. 3, nr. 7. 22 af disse sager handler om anbringelser uden samtykke efter § 58⁴.

DELTAGENDE KOMMUNER

- Billund
- Faxe
- Faaborg-Midtfyn
- Glostrup
- Gribskov
- Halsnæs
- Hedensted
- Horsens
- Hørsholm
- Kalundborg
- København
- Morsø
- Næstved
- Randers
- Rødovre
- Skive
- Solrød
- Sorø
- Struer
- Thisted
- Tønder
- Vallensbæk
- Vejen
- Vejle
- Vesthimmerland

⁴ Det begrænsede antal sager om anbringelse uden samtykke skyldes, at kommunerne er blevet bedt om kun at sende de sager, der ikke er blevet påklaget til Ankestyrelsen. En stor andel af afgørelser om anbringelse uden samtykke påklages.

- Ærø
- Aabenraa

Af rapportens bilag 2 fremgår de kommunefordelte resultater.

I dette års Børnesagsbarometer indgår Københavns Kommune med 266 sager⁵. Dermed udgør sager fra Københavns Kommune over en tredjedel af de i alt 708 sager, vi har gennemgået. Det betyder, at resultaterne for Københavns Kommune har væsentlig vægt i forhold til de samlede resultater på tværs af alle deltagende kommuner.

LÆSEVEJLEDNING

Rapporten består af fem hovedkapitler:

- **Kapitel 2: Faglig udredning** – med fokus på den børnefaglige undersøgelse
- **Kapitel 3: Inddragelse** af barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaver(e)
- **Kapitel 4: Valg af indsats** - med fokus på handleplanen
- **Kapitel 5: Opfølgning** - med fokus på en tredjedel af sagerne om anbringelse
- **Kapitel 6: Årets tema** – kommunernes håndtering af underretninger

I bilag 1 kan du læse om undersøgelsens metode, og af bilag 2 fremgår de centrale resultater kommunefordelt.

Resultater opdelt på sagstyper

Som noget nyt i årets Børnesagsbarometer præsenterer vi også resultaterne fordelt på de to sagstyper anbringelse og familiebehandling⁶. Det gør vi på forskellige måder:

- I kapitel 1 præsenterer vi hovedresultaterne opdelt på sagstyper.
- Enkelte steder i kapitel 2-6 beskriver vi, hvordan et resultat fordeler sig på de to sagstyper. Det gør vi kun, når forskellen er større end 10 procentpoint.

⁵ Det høje sagstal skyldes kommunens størrelse og socioøkonomiske forhold. Den metode, vi har brugt til at fastlægge, hvor mange sager, hvilke kommuner skal bidrage med, uddybes i bilag 1.

⁶ Bemærk, at når vi opdeler resultaterne på sagstyper, er datagrundlaget for langt de fleste resultater for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager om den givne sagstype i de deltagende kommuner.

DATAGRUNDLAG

Alle sager – 708 sager

Alle sager – 708 sager

Niveau 2
X sager

Alle sager – 708 sager

Niveau 2
X sager

Niveau 3
Y sager

- I bilag 3 fremgår alle resultater på tværs af de deltagende kommuner opdelt på de to sagstyper.

Bokse med datagrundlag

Det præcise datagrundlag på 708 sager er ikke ens på tværs af de forskellige resultater i rapporten.

Eksempelvis vurderer vi, om den børnefaglige undersøgelse er afsluttet inden for fristen på fire måneder. Det er kun relevant at vurdere i de tilfælde, hvor der er udarbejdet en ny børnefaglig undersøgelse – ikke i de sager, hvor der er udarbejdet en opdatering af en tidligere børnefaglig undersøgelse. Det er dermed kun relevant i 367 ud af de 708 sager.

For at tydeliggøre, hvilken delmængde af sagerne det pågældende resultat er baseret på, har vi løbende indsat figurer i margenen. Til venstre er der tre eksempler på figurer, som vi bruger i rapporten til at præcisere, hvilken delmængde af de 708 sager et resultat er baseret på. I den første figur er det alle 708 sager, der er grundlag for resultatet. I den anden figur er det en delmængde på X sager. I den tredje figur er det en delmængde på Y sager ud af de X sager fra figur 2.

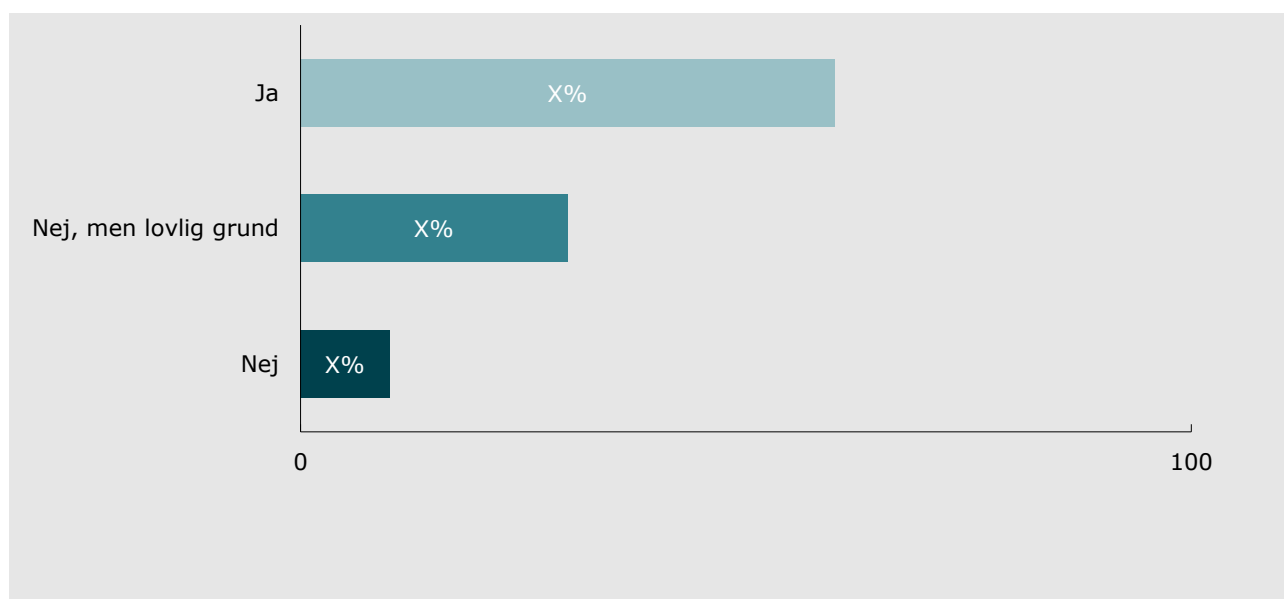
Læsning af figurer

I rapportens figurer bruger vi tre primære svarkategorier:

- "Ja": Andelen af sager, hvor lovens krav er overholdt. Det kan for eksempel være sager, hvor der er udarbejdet en aktuel børnefaglig undersøgelse eller opdatering.
- "Nej, men lovlig grund": Andelen af sager, hvor lovens krav ikke er overholdt, men hvor der er en lovlig grund til det. Det kan for eksempel være sager, hvor der ikke er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse eller opdatering, men hvor foranstaltningen var akut eller foreløbig, og der endnu ikke er gået fire måneder, fra kommunen blev opmærksom på, at barnet eller den unge kunne have behov for særlig støtte.
- "Nej": Andelen af sager, hvor lovens krav ikke er overholdt.

Figur 1.1 viser et eksempel på en figur med de tre svarkategorier.

FIGUR 1.1 ER LOVKRAVET OM X OVERHOLDT?

Børnefaglig undersøgelse

Kommunen skal udarbejde en børnefaglig undersøgelse, hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte.

Hvis der tidligere er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse kan der være behov for at udarbejde en opdatering, der handler om de aktuelle forhold.

4-måneders frist

Den børnefaglige undersøgelse skal afsluttes inden for fire måneder.

Begrundet stillingtagen til foranstaltning

Den børnefaglige undersøgelse eller opdatering skal resultere i en begrundet stillingtagen til, om der er grundlag for at iværksætte foranstaltninger, og i så fald af hvilken art disse bør være.

Afsluttet inden kommunen har truffet afgørelse om foranstaltning

Den børnefaglige undersøgelse eller opdatering skal afsluttes, før kommunen træffer afgørelse om en foranstaltning. Hvis særlige forhold taler for det, giver loven dog mulighed for at iværksætte foreløbig eller akut støtte sideløbende med undersøgelsen.

HOVEDRESULTATER

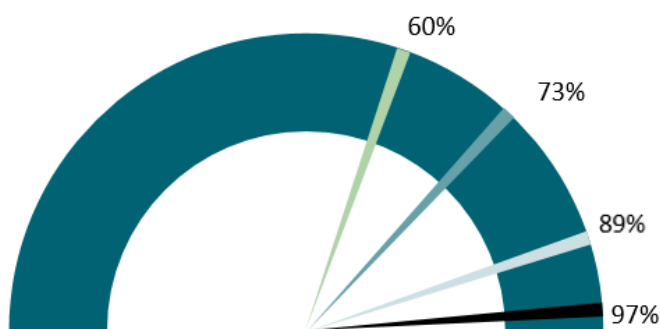
I det følgende præsenterer vi undersøgelsens hovedresultater i form af et samlet barometer under hvert tema. Her ser vi på, i hvor mange procent af sagerne/underretningerne kommunerne har overholdt de udvalgte lovkrav. Det inkluderer sager, hvor der er en lovlig grund til, at kommunerne ikke har overholdt lovkravet.

For uddybende viden om resultaterne henviser vi til de respektive kapitler, hvor øvrige resultater også fremgår.

Faglig udredning

For at sikre et godt grundlag for at iværksætte relevant støtte til barnet, den unge eller familien, skal kommunen afdække og analysere barnets eller den unges og familiens problemer og ressourcer. Det kan med en samlet betegnelse kaldes faglig udredning. I Børnesagsbarometret fokuserer vi på faglig udredning i form af den børnefaglige undersøgelse.

Barometret nedenfor viser, i hvor mange procent af sagerne kommunerne har overholdt de udvalgte lovkrav om den børnefaglige undersøgelse.

- Udarbejdelse af børnefaglig undersøgelse eller opdatering
 - Kravet er overholdt i 73 procent af sagerne (baseret på 692 sager).
 - Kravet er overholdt i 69 procent af sagerne om anbringelse (baseret på 279 sager)⁷ og i 76 procent af sagerne om familiebehandling (baseret på 413 sager).

⁷ For sagerne om anbringelse er datagrundlaget for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager om anbringelse i de deltagende kommuner.

- Afslutning af børnefaglig undersøgelse inden for fristen på 4 måneder
 - Kravet er overholdt i 60 procent af sagerne (baseret på 367 sager)⁸.
 - Kravet er overholdt i 59 procent af sagerne om anbringelse (baseret på 101 sager) og i 61 procent af sagerne om familiebehandling (baseret på 266 sager)⁹.

- Begrundet stillingtagen til foranstaltning
 - Kravet er overholdt i 97 procent af sagerne (baseret på 476 sager).
 - Kravet er overholdt i 97 procent af sagerne om anbringelse (baseret på 176 sager) og i 96 procent af sagerne om familiebehandling (baseret på 300 sager).¹⁰

- Afslutning af børnefaglig undersøgelse eller opdatering inden afgørelsen
 - Kravet er overholdt i 89 procent af sagerne (baseret på 476 sager).
 - Kravet er overholdt i 81 procent af sagerne om anbringelse (baseret på 176 sager) og i 94 procent af sagerne om familiebehandling (baseret på 300 sager).¹¹

⁸ For dette spørgsmål er datagrundlaget for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager inden for de udvalgte sagstyper i de deltagende kommuner.

⁹ For begge sagstyper er datagrundlaget for lille til, at resultaterne fordelt på sagstyper er generaliserbare på tværs af alle sager i de deltagende kommuner.

¹⁰ For begge sagstyper er datagrundlaget for lille til, at resultaterne fordelt på sagstyper er generaliserbare på tværs af alle sager i de deltagende kommuner.

¹¹ For begge sagstyper er datagrundlaget for lille til, at resultaterne fordelt på sagstyper er generaliserbare på tværs af alle sager i de deltagende kommuner.

Samtale med barnet som led i den børnefaglige undersøgelse

Kommunen skal tale med barnet eller den unge som led i den børnefaglige undersøgelse, medmindre særlige forhold taler imod det.

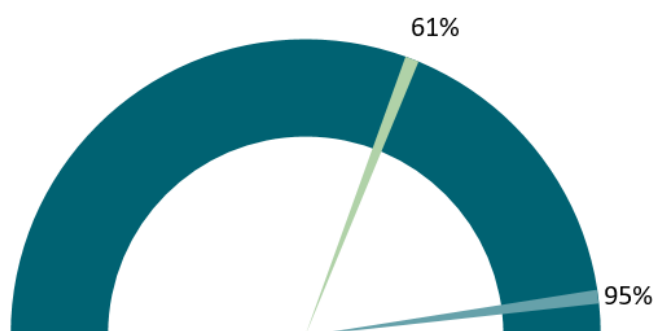
Børnesamtale forud for afgørelsen

Kommunen skal tale med barnet eller den unge i forbindelse med en afgørelse. Samtalen skal afholdes før, kommunen træffer afgørelse, og der skal tales om den konkrete foranstaltning, som kommunen påtænker at træffe afgørelse om. Hvis barnets modenhed eller sagens karakter taler for det, kan kommunen fravælge samtalen.

Inddragelse

For at en indsats får den ønskede virkning, er det afgørende at sikre den bedst mulige inddragelse af barnet eller den unge og familien fra sagens start og gennem hele forløbet. Det skal sikre, at barnet eller den unge og familien så vidt muligt forstår, accepterer og understøtter den valgte indsats.

Barometret nedenfor viser, i hvor mange procent af sagerne kommunerne overholder de udvalgte lovkrav for inddragelse af barnet eller den unge.¹²

- Samtale med barnet eller den unge som led i den børnefaglige undersøgelse
 - Kravet er overholdt i 95 procent af sagerne (baseret på 461 sager).
 - Kravet er overholdt i 94 procent af sagerne om anbringelse (baseret på 172 sager) og i 96 procent af sagerne om familiebehandling (baseret på 289 sager).¹³
- Børnesamtale forud for afgørelsen, hvor der tales om den konkrete foranstaltning
 - Kravet er overholdt i 61 procent af sagerne (baseret på 699 sager).

¹² I forhold til inddragelse af forældremyndighedsindehaver(e) belyser undersøgelsen udelukkende, om der fremgår oplysninger fra disse i den børnefaglige undersøgelse. Dette er ikke et lovkrav, og spørgsmålet indgår derfor ikke i barometret, men belyses i kapitel 3.

¹³ For begge sagstyper er datagrundlaget for lille til, at resultaterne fordelt på sagstyper er generaliserbare på tværs af alle sager i de deltagende kommuner.

- Kravet er overholdt i 75 procent af sagerne om anbringelse (baseret på 279 sager)¹⁴ og i 51 procent af sagerne om familiebehandling (baseret på 420 sager).

¹⁴ For sagerne om anbringelse er datagrundlaget for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager om anbringelse i de deltagende kommuner.

Handleplan

Kommunen skal udarbejde en handleplan for den aktuelle foranstaltning.

Handleplanen skal angive, hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet.

Valg af relevant indsats

For at imødekomme barnets eller den unges og eventuelt familiens støttebehov er det afgørende, at kommunen vælger en relevant indsats. Indsatsen skal være individuelt tilrettelagt efter barnets eller den unges behov, som er afdækket i den børnefaglige undersøgelse.

I Børnesagsbarometret fokuserer vi i forbindelse med valg af indsats på kommunernes arbejde med handleplaner for indsatserne.

Barometret neden for viser, i hvor mange procent af sagerne kommunerne overholder de udvalgte lovkrav i forhold til handleplaner.

- Udarbejdelse af handleplan, der omhandler den aktuelle foranstaltning
 - Kravet er overholdt i 88 procent af sagerne (baseret på 708 sager).
 - Kravet er overholdt i 88 procent af sagerne om anbringelse (baseret på 279 sager)¹⁵ og i 88 procent af sagerne om familiebehandling (baseret på 429 sager).

- Handleplanen angiver hvilken indsats, der er nødvendig for at opnå formålet
 - Kravet er overholdt i 98 procent af sagerne (baseret på 610 sager).
 - Kravet er overholdt i 99 procent af sagerne om anbringelse (baseret på 234 sager) og i 98 procent af

¹⁵ For sagerne om anbringelse er datagrundlaget for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager om anbringelse i de deltagende kommuner.

sagerne om familiebehandling (baseret på 376 sager) ¹⁶.

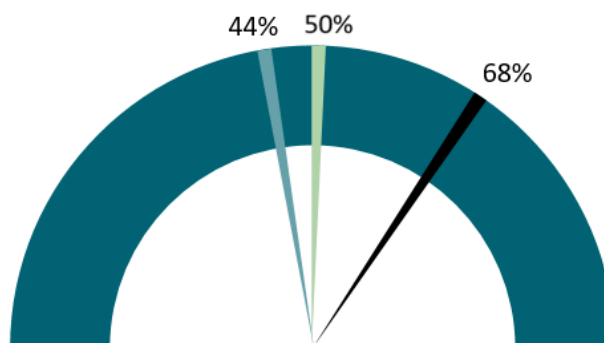
¹⁶ For begge sagstyper er datagrundlaget for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager i de deltagende kommuner.

Opfølgning

For at kunne vurdere, om den valgte indsats bidrager til at imødekomme barnet eller den unge og eventuelt familiens støttebehov kræver det, at kommunen løbende følger op på indsatsen.

I forhold til opfølgning ser vi i Børnesagsbarometret alene på en mindre del af sagerne om anbringelse¹⁷. I år er det 87 sager. Fordi vi her kun ser på sager om anbringelse er resultaterne ikke opdelt på sagstyper.

Barometret nedenfor viser, i hvor mange procent af sagerne kommunerne har overholdt de udvalgte lovkrav om opfølgning.¹⁸

- 3-måneders opfølgning
 - Kravet er overholdt i 44 procent af sagerne (baseret på 87 sager).
- 6-måneders opfølgning
 - Kravet er overholdt i 50 procent af sagerne (baseret på 76 sager).
- Personrettet tilsyn
 - Kravet er overholdt i 68 procent af sagerne (baseret på 74 sager).

3-måneders opfølgning

Kommunen skal følge op inden for de første tre måneder efter at have iværksat en foranstaltning. I forbindelse med opfølgningen skal kommunen vurdere, om indsatsen skal ændres, og om handleplanen skal revideres.

6-måneders opfølgning

Kommunen skal efter tre måneders opfølgningen foretage opfølgning med højst seks måneders mellemrum. I forbindelse med opfølgningen skal kommunen vurdere, om indsatsen skal ændres, og om handleplanen skal revideres.

Personrettet tilsyn

Når et barn eller en ung er anbragt uden for hjemmet skal kommunen foretage mindst to årlige tilsynsbesøg, hvor de taler med barnet eller den unge.

¹⁷ Kommunerne blev bedt om at udvælge en tredjedel af sagerne om anbringelse så de var minimum ét år gamle, for at vi kunne afdække, om der har fundet tilstrækkelig opfølgning sted. For de øvrige sager om anbringelse og alle sager om familiebehandling har vi prioriteret, at afgørelsen skulle være så aktuel som muligt.

¹⁸ For alle spørgsmålene om opfølgning er datagrundlaget for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager inden for de udvalgte sagstyper i de deltagende kommuner.

24-timers vurdering

Kommunen har pligt til at forholde sig til alle underretninger om børn og unge inden for 24 timer og vurdere, om der er behov for at iværksætte en akut foranstaltning.

Akutte sager

Kommunen skal reagere i de sager, hvor de vurderer, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling er i fare.

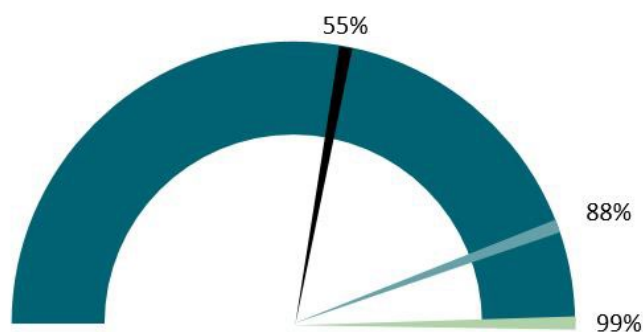
Genvurdering

Når kommunen modtager en underretning om et barn eller en ung, over for hvem der allerede er iværksat foranstaltninger, skal der foretages en genvurdering af en anden medarbejder. Dette for at vurdere, om der er grundlag for at ændre den allerede iværksatte foranstaltning.

Underretninger

En underretning er en henvendelse til kommunen om bekymring for et barns trivsel eller udvikling. Det er afgørende, at kommunen reagerer hurtigt og relevant på de underretninger, som den modtager.

Barometret neden for viser, i hvor mange procent af underretningerne kommunerne har overholdt de udvalgte lovkrav.

- 24-timers vurdering
 - Kravet er overholdt i 88 procent af underretningerne (baseret på 863 underretninger)¹⁹.
 - Kravet er overholdt i 89 procent af underretningerne i sager om anbringelse (baseret på 354 underretninger)²⁰ og i 88 procent af underretningerne i sager om familiebehandling (baseret på 509 underretninger).

- Reageret i de sager, hvor kommunen har vurderet, at der er behov for en akut foranstaltning
 - Kravet er overholdt i 99 procent af underretningerne (baseret på 97 underretninger)²¹.
 - Kravet er overholdt i 100 procent af underretningerne i sager om anbringelse (baseret på 52 under-

¹⁹ I kapitlet om underretninger ser vi for hver sag på den seneste underretning før og den første underretning efter afgørelsen om en foranstaltning. Derfor er det samlede antal underretninger større end det samlede antal sager.

²⁰ For underretningerne i sager om anbringelse er datagrundlaget for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle underretninger i sager om anbringelse i de deltagende kommuner.

²¹ For dette spørgsmål er datagrundlaget for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle underretninger i sager inden for de udvalgte sagstyper i de deltagende kommuner.

retninger) og i 98 procent af underretningerne i sager om familiebehandling (baseret på 45 underretninger).²²

- Genvurdering, hvoraf den konkrete vurdering fremgår
 - Kravet er overholdt i 55 procent af underretningerne (baseret på 268 underretninger)²³.
 - Kravet er overholdt i 52 procent af underretningerne i sager om anbringelse (baseret på 111 underretninger) og i 57 procent af underretningerne i sager om familiebehandling (baseret på 157 underretninger).²⁴

²² For underretningerne i begge sagstyper er datagrundlaget for lille til, at resultaterne fordelt på sagstyper er generaliserbare på tværs af alle underretninger i sager inden for de udvalgte sagstyper de deltagende kommuner.

²³ For dette spørgsmål er datagrundlaget for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager inden for de udvalgte sagstyper i de deltagende kommuner.

²⁴ For underretningerne i begge sagstyper er datagrundlaget for lille til, at resultaterne fordelt på sagstyper er generaliserbare på tværs af alle underretninger i sager inden for de udvalgte sagstyper i de deltagende kommuner.

Faglig udredning

For at sikre et godt grundlag for at iværksætte relevant støtte til barnet, den unge eller familien, skal kommunen afdække og analysere barnets eller den unges og familiens problemer og ressourcer. Det kan med en samlet betegnelse kaldes faglig udredning.

Den børnefaglige undersøgelse efter servicelovens § 50 er en væsentlig del af den faglige udredning. Den børnefaglige undersøgelse skal munde ud i en begrundet stillingtagen til, om der er grundlag for at iværksætte en foranstaltning, og i så fald af hvilken art foranstaltningen skal være.

I Børnesagsbarometret ser vi på, om centrale dele af servicelovens § 50 om den børnefaglige undersøgelse er overholdt. Konkret ser vi på, om

- der er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse eller opdatering
- 4-måneders fristen er overholdt
- der er udarbejdet en begrundet stillingtagen på baggrund af undersøgelsen
- den børnefaglige undersøgelse eller opdatering er afsluttet, inden der er truffet afgørelse om foranstaltningen.

BØRNEFAGLIG UNDERSØGELSE

Er der udarbejdet en børnefaglig undersøgelse eller opdatering?

Der er lovkrav om, at kommunen skal udarbejde en børnefaglig undersøgelse, hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte. Undersøgelsen skal vedrøre de aktuelle forhold.

SERVICELOVEN § 50

”Hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte, herunder på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, skal kommunalbestyrelsen undersøge barnets eller den unges forhold. Undersøgelsen, der betegnes som en børnefaglig undersøgelse, gennemføres så vidt muligt i samarbejde med forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år. Undersøgelsen skal gennemføres så skånsomt, som forholdene tillader, og må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens undersøgelse, jf. stk. 1, skal anlægge en helhedsbetragtning, der medmindre konkrete forhold betyder, at et eller flere af nedenstående numre ikke er relevante i forhold til det pågældende barn eller den unge, skal omfatte barnets eller den unges

- 1) udvikling og adfærd,
- 2) familieforhold,
- 3) skoleforhold,
- 4) sundhedsforhold,
- 5) fritidsforhold og venskaber og
- 6) andre relevante forhold.

Stk. 3. Som led i undersøgelsen skal der finde en samtale sted med barnet eller den unge. Samtalen kan undlades, i det omfang barnets eller den unges modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtaltens gennemførelse. Kan samtalen ikke gennemføres, skal oplysninger om barnets eller den unges synspunkter søges tilvejebragt. Samtalen kan finde sted uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver og uden dennes tilstedeværelse, når hensynet til barnets eller den unges bedste taler herfor.

Stk. 4. I sin undersøgelse skal kommunalbestyrelsen afdække ressourcer og problemer hos barnet, familien og netværket. For unge, der er fyldt 15 år, skal undersøgelsen afdække de særlige forhold, der skal indgå ved valg af indsats for denne aldersgruppe, jf. §§ 52, 76 og 76 a.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal som led i undersøgelsen inddrage de fagfolk, som allerede har viden om barnets eller den unges og familiens forhold. Dette kan ske ved at inddrage sundhedsplejersker, pædagoger, psykologer, lærere eller andre. Hvis det er nødvendigt, skal kommunen lade barnet eller den unge undersøge af en læge eller en autoriseret psykolog. Iværksætter kommunen en psykologisk undersøgelse af forældremyndighedsindehaveren, skal undersøgelsen foretages af en autoriseret psykolog.

Stk. 6. Undersøgelsen skal resultere i en begrundet stillingtagen til, om der er grundlag for at iværksætte foranstaltninger, og i bekræftende fald af hvilken art disse bør være. Hvis der er iværksat foranstaltninger sideløbende med, at undersøgelsen gennemføres, jf. § 52, stk. 2, skal der desuden tages stilling til, om disse foranstaltninger skal videreføres. Der skal være oplysninger om, hvordan forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge stiller sig til foranstaltningerne, og om de forhold i familien eller i dennes omgivelser, som kan bidrage til at klare vanskelighederne.

Stk. 7. Undersøgelsen skal afsluttes senest 4 måneder efter, at kommunalbestyrelsen bliver opmærksom på, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte. Hvis undersøgelsen undtagelsesvis ikke kan afsluttes inden 4 måneder, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en foreløbig vurdering og snarest herefter afslutte undersøgelsen.

Stk. 8. ...

Stk. 9. Hvis det må antages, at der kan opstå et behov for særlig støtte til et barn umiddelbart efter fødslen, skal kommunen undersøge de vordende forældres forhold nærmere. Undersøgelsen gennemføres så vidt muligt i samarbejde med de vordende forældre. Stk. 4-8 finder anvendelse ved afgørelsen."

DATAGRUNDLAG

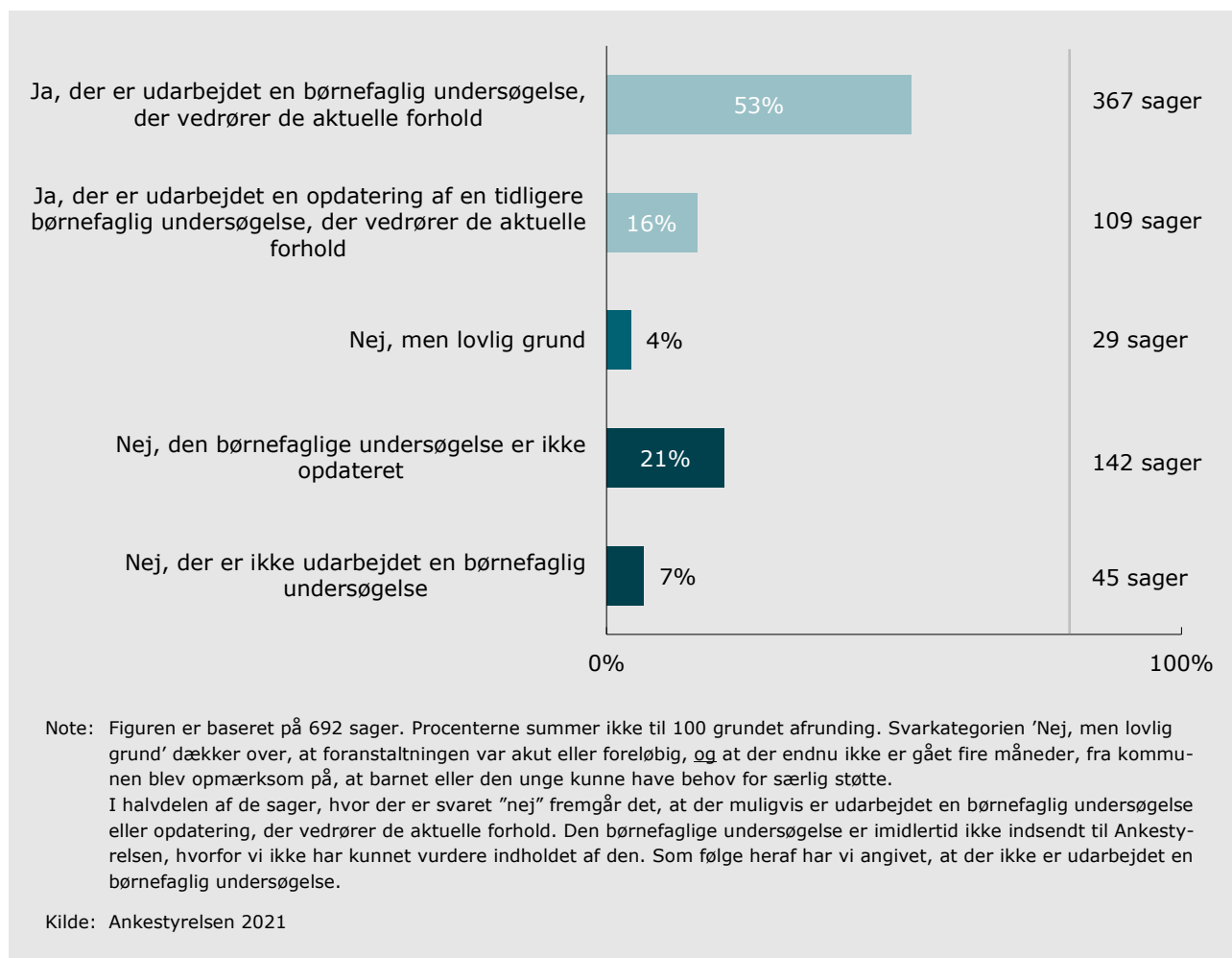
Alle sager – **708 sager**

Relevante
692 sager

Figur 2.1 viser, i hvor stor en andel af sagerne der er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse eller en opdatering af en tidligere udarbejdet børnefaglig undersøgelse, der vedrører de aktuelle forhold.

I 16 sager er den børnefaglige undersøgelse udarbejdet i en anden kommune end den der har truffet afgørelsen, og de indgår derfor ikke i figuren. Figuren er dermed baseret på 692 sager.

FIGUR 2.1 ER DER UDARBEJDET EN BØRNEFAGLIG UNDERSØGELSE ELLER EN OPDATERING, DER VEDRØRER DE AKTUELLE FORHOLD, JF. § 50?

I 73 procent af sagerne er kravet om udarbejdelse af en børnefaglig undersøgelse eller en opdatering, som vedrører de aktuelle forhold, overholdt. Det drejer sig om 53 procent, hvor der er udarbejdet en aktuel børnefaglig undersøgelse, og 16 procent, hvor der er udarbejdet en aktuel opdatering. Derudover er der fire procent, hvor der er en lovlig grund til, at kommunen ikke har udarbejdet en børnefaglig undersøgelse. Det er tilfældet, hvis foranstaltningen var akut eller foreløbig, og der endnu ikke er gået fire måneder, fra kommunen blev opmærksom på, at barnet eller den unge kunne have behov for særlig støtte.

I 28 procent af sagerne er kravet ikke overholdt. Det drejer sig om 21 procent, hvor der tidligere er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, men hvor den ikke er opdateret, og syv procent, hvor der slet ikke er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse.

Er fristen overholdt?

Kommunen skal afslutte den børnefaglige undersøgelse inden for fire måneder efter, at de bliver opmærksomme på, at et barn eller en ung kan have behov for støtte, jf. § 50, stk. 7.

SERVICELOVEN § 50, STK. 7

"Undersøgelsen skal afsluttes senest 4 måneder efter, at kommunalbestyrelsen bliver opmærksom på, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte. Hvis undersøgelsen undtagelsesvis ikke kan afsluttes inden 4 måneder, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en foreløbig vurdering og snarest herefter afslutte undersøgelsen."

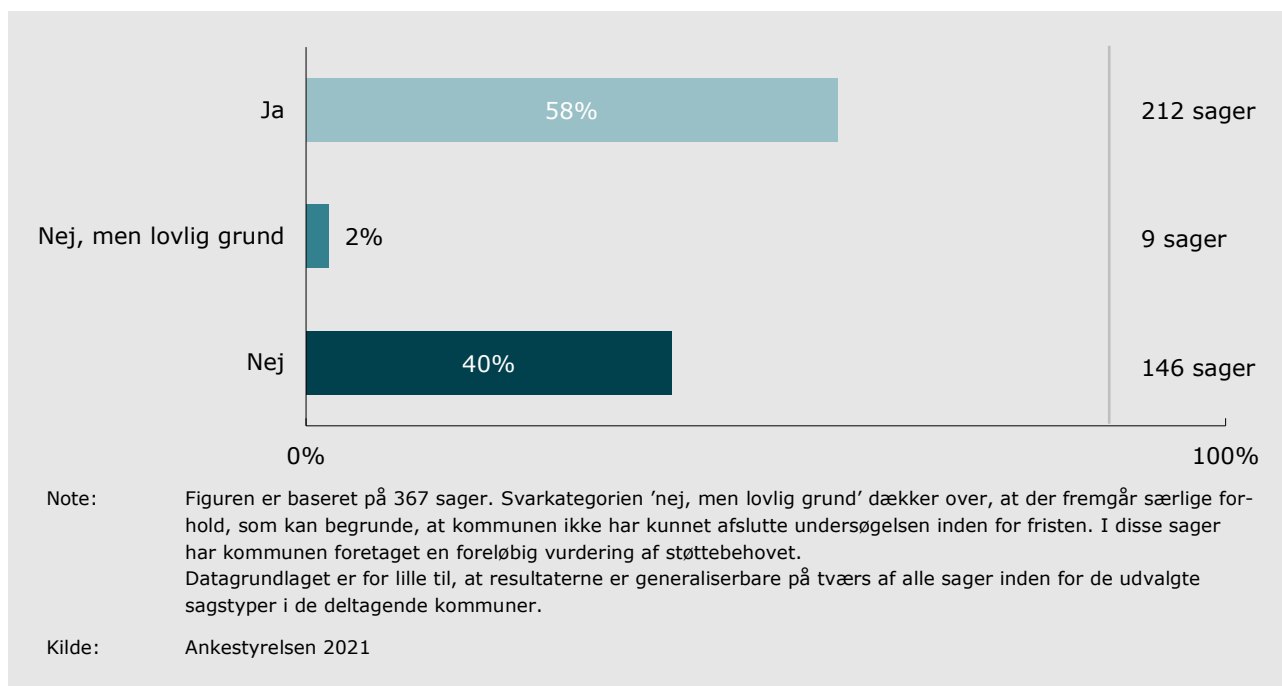
DATAGRUNDLAG

Alle sager – **708 sager**

Ny børnefaglig undersøgelse
367 sager

Figur 2.2 viser, i hvor stor en andel af sagerne fristen for at udarbejde den børnefaglige undersøgelse er overholdt. Bemærk, at vi her alene ser på de 367 sager, hvor der er udarbejdet en ny børnefaglig undersøgelse, og ikke på de sager, hvor der er udarbejdet en opdatering af en tidligere udarbejdet børnefaglig undersøgelse. Figuren er dermed baseret på i alt 367 sager.

FIGUR 2.2 ER 4-MÅNEDERS FRISTEN OVERHOLDT, JF. § 50, STK. 7?

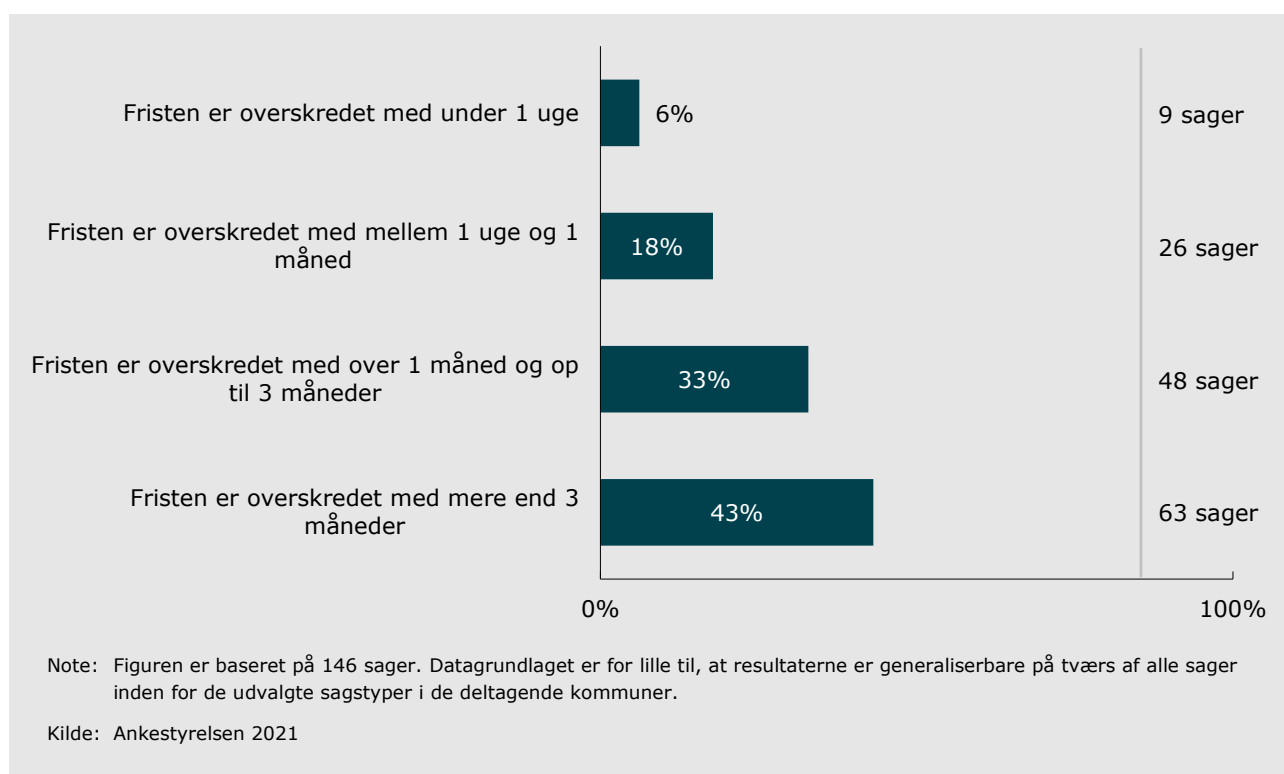
I 58 procent af sagerne er den børnefaglige undersøgelse afsluttet inden for fristen på fire måneder. I 40 procent af sa-

gerne (146 sager) er fristen ikke overholdt. I to procent af sagerne (9 sager) fremgår der særlige forhold, som kan begrundes, at kommunen ikke har kunnet afslutte undersøgelsen inden for fristen. Der er dermed en lovlig grund til, at fristen er overskredet. I disse sager har kommunen foretaget en foreløbig vurdering af støttebehovet.

Figur 2.3 nedenfor viser, hvor meget fristen er overskredet i de 146 sager.

FIGUR 2.3 HVOR MEGET ER FRISTEN OVERSKREDET?

Som det fremgår af figuren, er fristen overskredet med mere end tre måneder i knap halvdelen af de 146 sager (43 procent). I en tredjedel af sagerne (33 procent) er fristen overskredet med mellem én og tre måneder.

For en del af dette resultat er der væsentlig forskel på sagerne om anbringelse og sagerne om familiebehandling.²⁵ Fristen er overskredet med mere end tre måneder i 54 procent af sagerne om anbringelse (41 sager), og i 39 procent af sagerne om familiebehandling (104 sager).²⁶

Har kommunen udarbejdet en begrundet stillingtagen til foranstaltningen?

Den børnefaglige undersøgelse skal resultere i en begrundet stillingtagen til, om der er grundlag for at iværksætte foranstaltninger, og i så fald af hvilken art disse bør være jf. § 50, stk. 6.

SERVICELOVEN § 50, STK. 6

”Undersøgelsen skal resultere i en begrundet stillingtagen til, om der er grundlag for at iværksætte foranstaltninger, og i bekræftende fald af hvilken art disse bør være. Hvis der er iværksat foranstaltninger sideløbende med, at undersøgelsen gennemføres, jf. § 52, stk. 2, skal der desuden tages stilling til, om disse foranstaltninger skal videreføres. Der skal være oplysninger om, hvordan forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge stiller sig til foranstaltningerne, og om der er forhold i familien eller i dennes omgivelser, som kan bidrage til at klare vanskelighederne.”

DATAGRUNDLAG

Alle sager – **708 sager**

Nye børnefaglige
undersøgelser
og opdateringer
476 sager

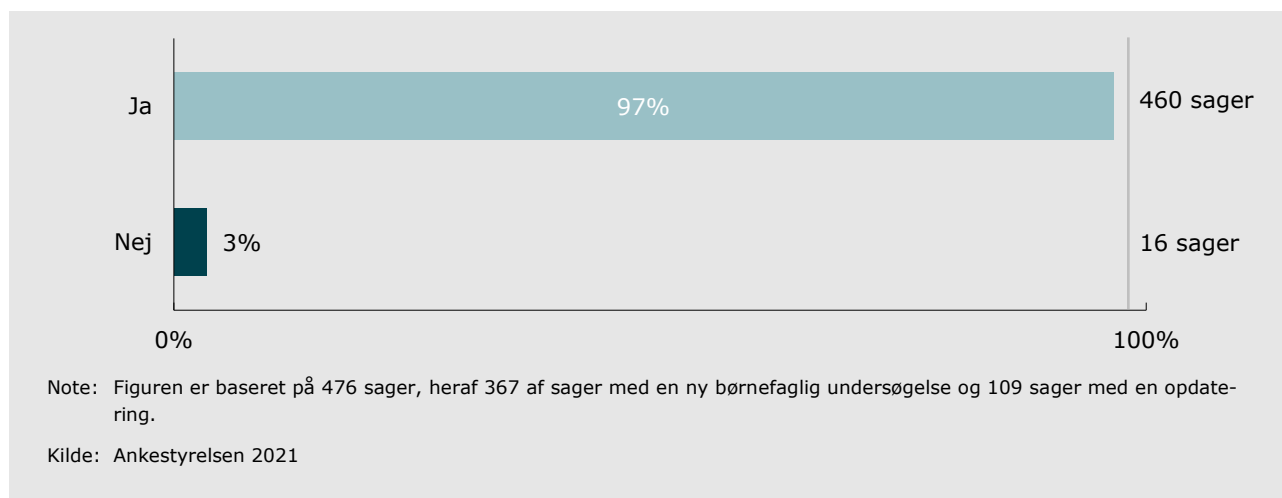
I 476 sager er der udarbejdet en ny børnefaglig undersøgelse eller en opdatering, som vedrører de aktuelle forhold (se figur 2.1).

Figur 2.4 viser, i hvor stor en andel af disse sager kommunen har udarbejdet en begrundet stillingtagen til foranstaltningen.

²⁵ Vi beskriver kun i brødteksten, hvordan resultaterne fordeler sig på sagstyper, når forskellen er mere end 10 procentpoint. I bilag 3 fremgår alle resultater fordelt på sagstyper.

²⁶ For begge sagstyper er datagrundlaget for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager inden for den givne sagstype i de deltagende kommuner.

FIGUR 2.4 ER DER UDARBEJDET EN BEGRUNDET STILLINGTAGEN PÅ BAGGRUND AF DEN BØRNEFAGLIGE UNDERSØGELSE, JF. § 50, STK. 6?

Figur 2.4 viser, at langt de fleste aktuelle børnefaglige undersøgelser eller opdateringer indeholder en begrundet stillingtagen til foranstaltningen (97 procent). I 3 procent (16 sager) har kommunen ikke udarbejdet en begrundet stillingtagen til foranstaltningen. Af de 16 sager er der 11 sager med nye børnefaglige undersøgelser og 5 sager med en opdatering.

Er den børnefaglige undersøgelse eller opdatering afsluttet, inden kommunen træffer afgørelse om en foranstaltning?

Kommunen skal udarbejde en aktuel børnefaglig undersøgelse eller opdatering, før den træffer afgørelse om en foranstaltning. Hvis særlige forhold taler for det, giver loven dog mulighed for at iværksætte foreløbig eller akut støtte sideløbende med undersøgelsen.

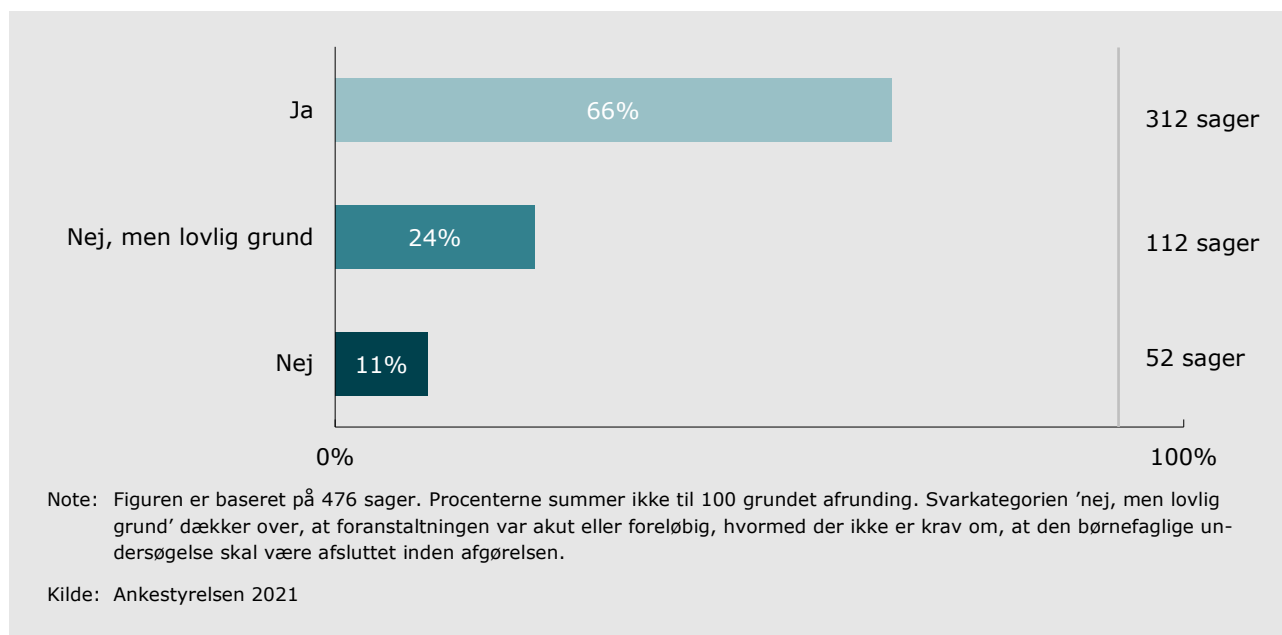

SERVICELOVEN § 52, STK. 2

”Støtte efter stk. 3 kan kun iværksættes efter gennemførelse af en børnefaglig undersøgelse, jf. § 50. Hvis særlige forhold taler herfor, kan der dog iværksættes foreløbig eller akut støtte efter stk. 3 sideløbende med undersøgelsen.”

Figur 2.5 viser, i hvor stor en andel af sagerne den børnefaglige undersøgelse eller opdatering er afsluttet, inden kommunen har truffet afgørelse.

FIGUR 2.5 ER DEN BØRNEFAGLIGE UNDERSØGELSE ELLER OPDATERING AFSLUTTET, INDEN KOMMUNEN HAR TRUFFET AFGØRELSEN?

DATAGRUNDLAG

Alle sager – **708 sager**

Nye børnefaglige undersøgelser og opdateringer
476 sager

I 66 procent af de børnefaglige undersøgelser eller opdateringer har kommunen afsluttet undersøgelsen eller opdateringen inden afgørelsen, sådan som loven foreskriver. 24 procent af de børnefaglige undersøgelser eller opdateringer er kategoriseret som 'nej, men lovlig grund', da foranstaltningen var akut eller foreløbig, hvormed der ikke er krav om, at den børnefaglige undersøgelse skal være afsluttet inden afgørelsen.

I 11 procent af de børnefaglige undersøgelser eller opdateringer har kommunen ikke afsluttet undersøgelsen eller opdateringen inden afgørelsen, som loven foreskriver.

For dette resultat er der væsentlig forskel på sagerne om anbringelse og familiebehandling. Den børnefaglige undersøgelse eller opdatering er afsluttet inden afgørelsen i 46 procent af sagerne om anbringelse (81 sager) og i 77 procent af sagerne om familiebehandling (231 sager). Til gengæld er der en større andel af sagerne om anbringelse, end af sagerne om familiebehandling, hvor undersøgelsen ikke er afsluttet inden afgørelsen, men hvor der er en lovlig grund til det – fx fordi foranstaltningen var akut eller foreløbig. Det gælder for 35 procent af sagerne om anbringelse (62 sager) og 17 procent af sagerne om familiebehandling (50 sager). Se desuden tabel 3.4 i bilag 3.²⁷

²⁷ For begge sagstyper er datagrundlaget for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager inden for den givne sagstype i de deltagende kommuner.

KAPITEL 3

Inddragelse

For at en foranstaltning får den ønskede virkning, er det afgørende at sikre den bedst mulige inddragelse af barnet eller den unge og familien fra sagens start og gennem hele forløbet. Det skal sikre, at barnet eller den unge og familien så vidt muligt forstår, accepterer og understøtter den valgte indsats.

I Børnesagsbarometret ser vi alene på inddragelse af barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaver(e) i forbindelse med processen frem til, at kommunen træffer en afgørelse. Konkret ser vi på, om

- kommunen har overholdt kravet om en samtale med barnet eller den unge som led i den børnefaglige undersøgelse jf. § 50, stk. 3
- der er oplysninger fra forældremyndighedsindehaver(e) i den børnefaglige undersøgelse
- kommunen har overholdt kravet om en børnesamtale forud for afgørelse jf. § 48.

INDDRAGELSE AF BARNET ELLER DEN UNGE OG FORÆLDREMYNDIGHEDSINDEHAVER(E) I DEN BØRNEFAGLIGE UNDERSØGELSE

Er der afholdt samtale med barnet eller den unge som led i den børnefaglige undersøgelse?

Som led i den børnefaglige undersøgelse skal der finde en samtale sted med barnet eller den unge, medmindre særlige forhold taler imod det jf. § 50, stk. 3. Samtalen med barnet eller den unge skal blandt andet sikre, at barnets eller den unges viden og synspunkter afdækkes og inddrages som en del af grundlaget for kommunens beslutninger.

SERVICELOVEN § 50, STK. 3

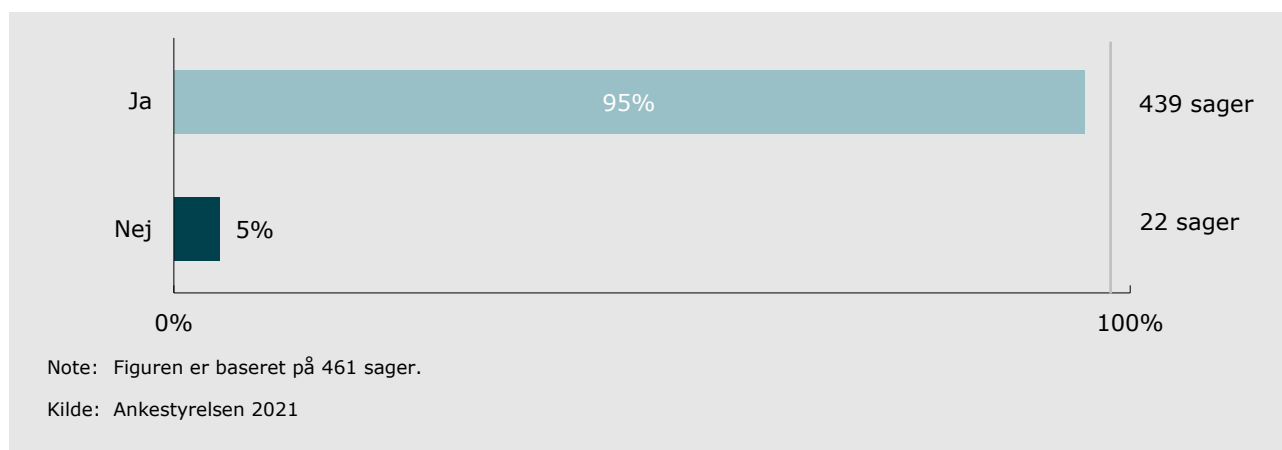
”Som led i undersøgelsen skal der finde en samtale sted med barnet eller den unge. Samtalen kan undlades, i det omfang barnets eller den unges modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtalens gennemførelse. Kan samtalen ikke gennemføres, skal oplysninger om barnets eller den unges synspunkter søges tilvejebragt. Samtalen kan finde sted uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver og uden dennes tilstedeværelse, når hensynet til barnets eller den unges bedste taler herfor.”

Figur 3.1 viser, i hvor stor en andel af sagerne kommunen har overholdt kravet om at gennemføre en samtale med barnet eller den unge som led i den børnefaglige undersøgelse.

Ud af de 476 sager, hvor der er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse eller en opdatering, er der 15 sager, hvor det ikke har været relevant at gennemføre en samtale, idet barnet ikke var født, da undersøgelsen blev udarbejdet. Disse 15 sager indgår ikke i datagrundlaget, hvorfor figur 3.1 er baseret på 461 sager.

FIGUR 3.1 ER KRAVET OM SAMTALE MED BARNET ELLER DEN UNGE SOM LED I DEN BØRNEFAGLIGE UNDERSØGELSE OVERHOLDT, JF. § 50, STK. 3?

I 95 procent af sagerne (439 sager) er kravet om afholdelse af samtale med barnet eller den unge som led i undersøgelsen overholdt. Ud af de 439 sager er der

- 363 sager, hvor samtalen er gennemført
- 61 sager, hvor det fremgår, at samtalen er fravalgt grundet barnets modenhed eller sagens karakter.
- 15 sager, hvor det ikke fremgår, at samtalen er fravalgt, men hvor barnets modenhed og sagens karakter kan begrunde, at der ikke er afholdt en samtale²⁸.

²⁸ Ankestyrelsen har på baggrund af sagens oplysninger vurderet, at barnets modenhed eller sagens karakter kan begrunde, at samtalen er fravalgt, selvom det ikke fremgår af sagens akter.

DATAGRUNDLAGAlle sager – **708 sager**

Nye børnefaglige
undersøgelser
og opdateringer
476 sager

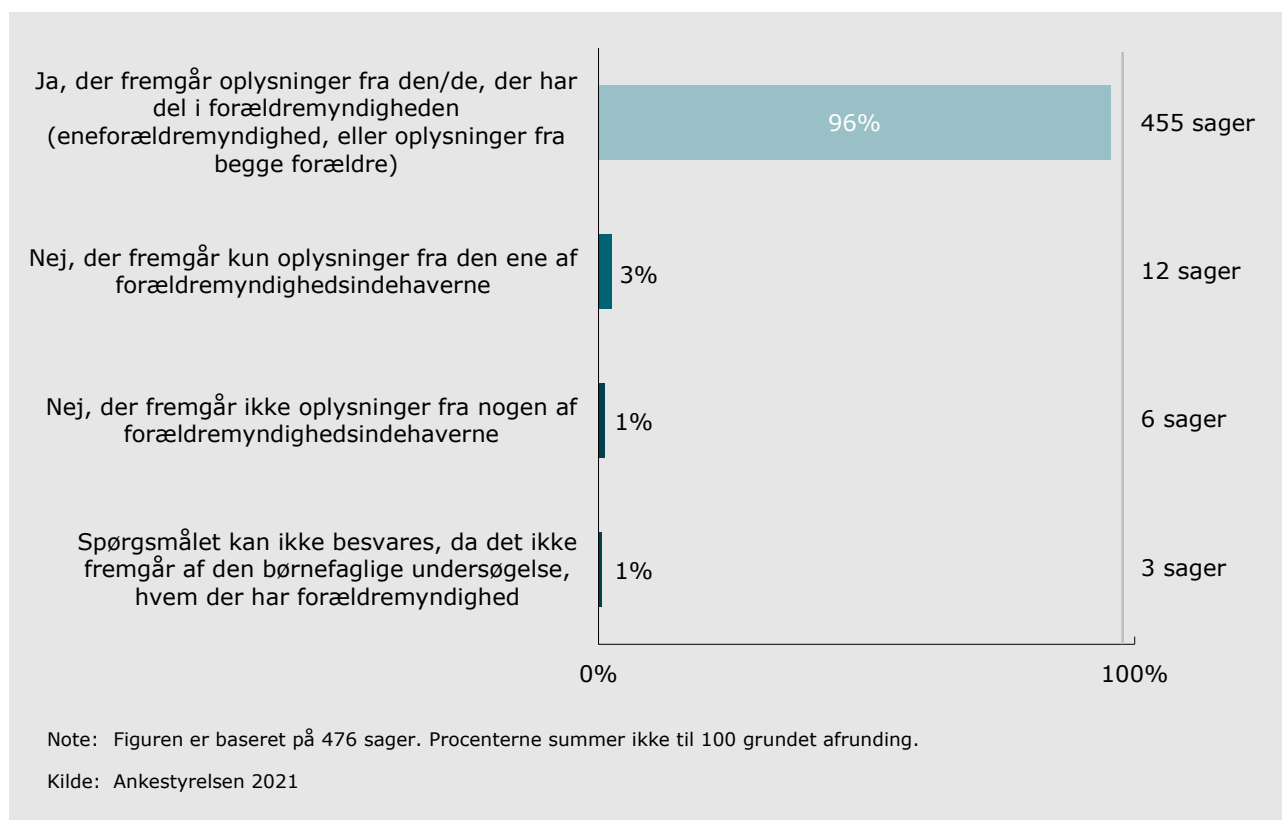
I fem procent af sagerne (svarende til 22 sager) er kravet ikke overholdt. Her er samtalen ikke gennemført, og hverken sagens karakter eller barnets modenhed kan begrunde, at den er fravalgt.

Er forældremyndighedsindehaver(e) inddraget?

Der er krav i lovgivningen om, at den børnefaglige undersøgelse så vidt muligt skal udarbejdes i samarbejde med forældremyndighedsindehaveren. I denne undersøgelse ser vi udelukkende på, om der fremgår oplysninger fra forældremyndighedsindehaver(e) i den børnefaglige undersøgelse. Dette er ikke et lovkrav, men det kan være en indikation på, om forældremyndighedsindehaveren er inddraget.

Figur 3.2 viser, i hvor stor en andel af sagerne der fremgår oplysninger fra forældremyndighedsindehaver(e) i den børnefaglige undersøgelse.

FIGUR 3.2 FREMGÅR DER OPLYSNINGER FRA FORÆLDREMYNDIGHEDSINDEHAVER(E) I DEN BØRNEFAGLIGE UNDERSØGELSE?

I 476 sager er der udarbejdet en børnefaglig undersøgelse eller opdatering. I 96 procent af disse sager fremgår der oplysninger fra den/de personer, der har del i forældremyndigheden. I tre procent af sagerne fremgår der kun oplysninger fra den ene af forældremyndighedsindehaverne, mens der i én

procent af sagerne ikke fremgår oplysninger fra nogen af forældremyndighedsindehaverne. I én procent af sagerne er der enten ikke en forældremyndighedsindehaver, eller det fremgår ikke af sagen, hvem der har forældremyndighed, hvorfor spørgsmålet ikke kan besvares.

INDDRAGELSE AF BARNET ELLER DEN UNGE FORUD FOR AFGØRELSEN

Er der afholdt børnesamtale forud for afgørelsen?

Kommunen skal tale med barnet eller den unge i forbindelse med en afgørelse jf. § 48. Dette kaldes for børnesamtalen. For at kravene til børnesamtalen er overholdt, skal nedenstående betingelser være opfyldt:

- Samtalen skal afholdes, før kommunen træffer afgørelse
- Der skal tales om den konkrete foranstaltning, som kommunen påtænker at træffe afgørelse om.

Hvis barnets modenhed eller sagens karakter taler for det, kan samtalen fravælges.

Børnesamtalen forud for afgørelsen skal blandt andet sikre, at barnet eller den unge er bekendt med, hvilken afgørelse kommunen påtænker at træffe, og at barnet eller den unge får mulighed for at udtale sig.

§

SERVICELOVEN § 48

"Inden der træffes afgørelse efter §§ 51, 52, 56, 57 a, 57 b, 58, 62 og 63, § 65, stk. 2 og 3, og §§ 68-71 og 75, skal der finde en samtale sted med barnet eller den unge herom. Samtalen kan undlades, hvis der umiddelbart forinden er gennemført en samtale med barnet eller den unge ved gennemførelse af en børnefaglig undersøgelse, jf. § 50. Samtalen kan finde sted uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver og uden dennes tilstedeværelse, når hensynet til barnets eller den unges bedste taler herfor.

Stk. 2. Samtalen kan undlades, i det omfang barnets modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtalens gennemførelse. Kan samtalen ikke gennemføres, skal barnets holdning til den påtænkte afgørelse søges tilvejebragt."

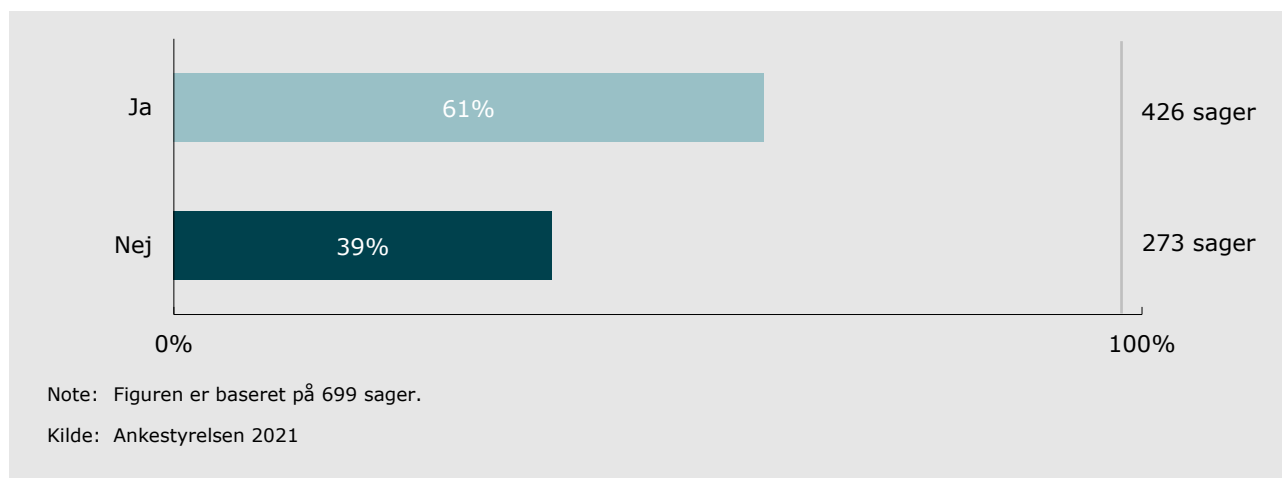
Figur 3.3 viser, i hvor stor en andel af sagerne kravet om børnesamtalen er overholdt. I 9 sager var barnet ikke født, da afgørelsen blev truffet, og det er derfor ikke relevant at svare på, om kravet om børnesamtalen er overholdt. Figuren er derfor baseret på i alt 699 sager.

DATAGRUNDLAG

Alle sager – **708 sager**

Relevante
699 sager

FIGUR 3.3 ER KRAVET OM BØRNESAMTALEN FORUD FOR AFGØRELSEN OVERHOLDT, JF. § 48?

I 61 procent af sagerne (426 sager) er kravet om børnesamtalen overholdt. Ud af de 426 sager er der

- 278 sager, hvor der er talt med barnet eller den unge om den konkrete foranstaltning, før afgørelsen blev truffet
- 97 sager, hvor det fremgår, at samtalen er fravalgt grundet barnets modenhed eller sagens karakter.
- 51 sager, hvor Ankestyrelsen har vurderet, at barnets modenhed og sagens karakter kan begrunde, at der ikke er afholdt en samtale, selvom det ikke fremgår af sagens akter.

I 39 procent (273 sager) er kravet om børnesamtalen ikke overholdt. Ud af de 273 sager er der

- 159 sager, hvor det ikke fremgår, at der er afholdt en samtale, hvor der ikke var grundlag for at fravælge samtalen.
- 40 sager, hvor der er afholdt en samtale, men ikke talt om den konkrete foranstaltning.
- 74 sager, hvor samtalen er afholdt, *efter* afgørelsen blev truffet.

For dette resultat er der væsentlig forskel på sagerne om anbringelse og sagerne om familiebehandling. Kravet om en børnesamtale efter § 48 er overholdt i 75 procent af sagerne om anbringelse (210 sager) og 51 procent af sagerne om familiebehandling (216 sager).²⁹

²⁹ For sagerne om anbringelse er datagrundlaget for lille til, at resultatet er generaliserbart på tværs af alle sager om anbringelse i de deltagende kommuner.

Valg af indsats

For at imødekomme barnets eller den unges og eventuelt familiens støttebehov er det afgørende, at kommunen vælger en relevant indsats. Indsatsen skal være individuelt tilrettelagt efter barnets eller den unges behov, som er afdækket i den børnefaglige undersøgelse.

Kommunens valg af indsats efter § 52 skal formuleres i en handleplan, der også angiver formålet med indsatsen.

I Børnesagsbarometret ser vi på, om udvalgte lovkrav i forhold til handleplaner er overholdt. Konkret ser vi på,

- om der er udarbejdet en handleplan for den aktuelle foranstaltning
- om handleplanen angiver, hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet.

Vi vurderer ikke, om kommunen har iværksat en relevant indsats.

HANDLEPLAN

Er der udarbejdet en handleplanen?

Af servicelovens § 140 fremgår forskellige lovkrav til handleplanen. Det fremgår blandt andet, at handleplanen skal beskrive, hvad formålet med indsatsen er, og hvilken indsats, der er nødvendig for at opnå formålet.

UDDRAG AF SERVICELOVEN § 140

”Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en handleplan, inden der træffes afgørelse om foranstaltninger, jf. §§ 52, 76 og 76 a. Betyder hensynet til barnet eller den unge, at man ikke kan afvente udarbejdelsen af en handleplan, er en kortfattet angivelse af formålet med foranstaltningen tilstrækkelig. Det påhviler da kommunalbestyrelsen snarest muligt og senest inden 4 måneder at opstille en handleplan.

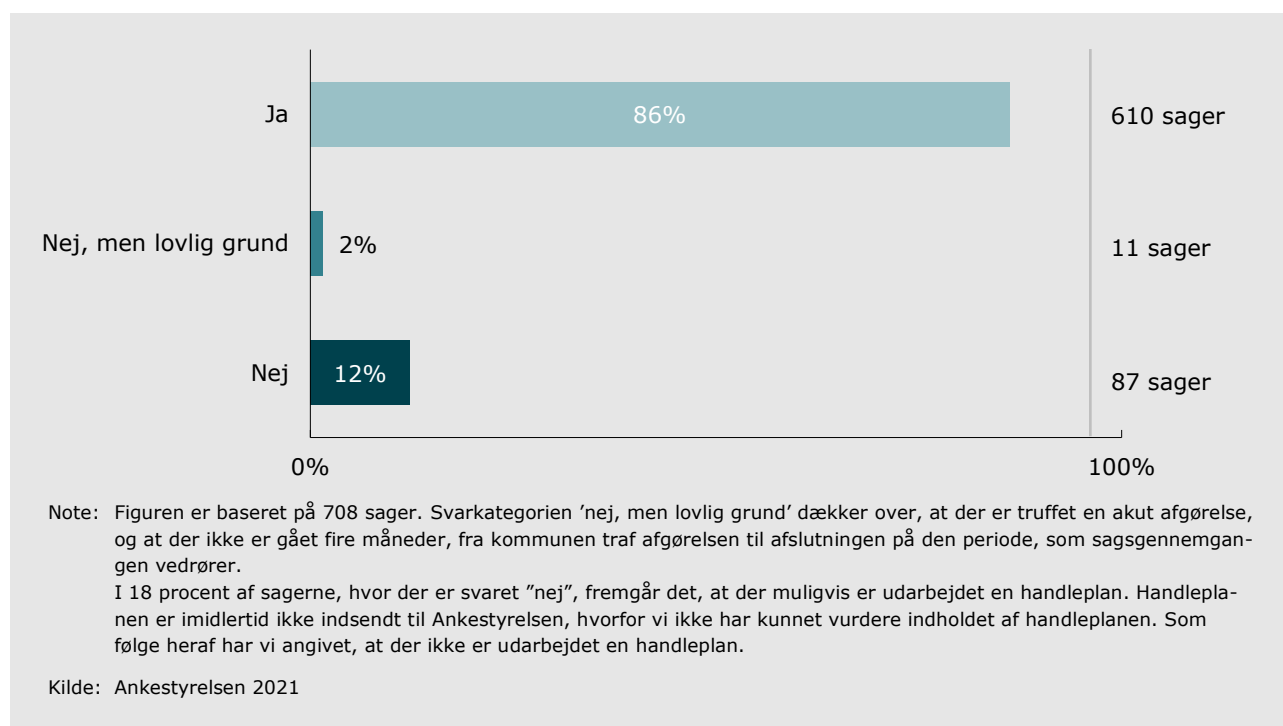
Stk. 2. En handleplan skal angive formålet med indsatsen, og hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet. Handleplanen skal tage udgangspunkt i resultaterne af den børnefaglige undersøgelse af barnets eller den unges forhold, jf. § 50. Handleplanen skal i forhold til de problemer, der er afdækket i undersøgelsen, indeholde konkrete mål i forhold til barnets eller den unges trivsel og udvikling i overensstemmelse med det overordnede formål med støtten, jf. § 46. Herudover skal handleplanen for unge, der er fyldt 16 år, opstille konkrete mål for den unges overgang til voksenlivet, herunder i forhold til beskæftigelse og uddannelse.”

DATAGRUNDLAG

Alle sager – **708 sager**

Figur 4.1 viser, i hvor stor en del af sagerne der er udarbejdet en handleplan for den aktuelle foranstaltning.

FIGUR 4.1 ER DER UDARBEJDET EN HANDLEPLAN FOR DEN AKTUELLE FORANSTALTNING, JF. § 140?

Som det fremgår af figur 4.1, er der i 86 procent af sagerne udarbejdet en handleplan, som handler om den aktuelle foranstaltning.

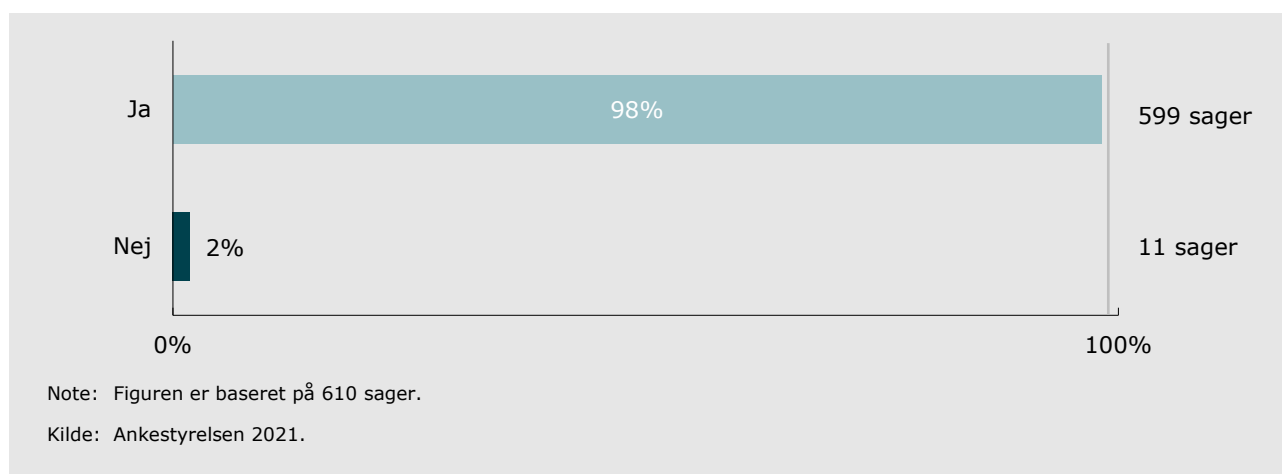
To procent af sagerne (11 sager) er kategoriseret som 'nej, men lovlig grund', da der i disse sager ikke er lovkrav om at udarbejde en handleplan jf. § 140, stk. 1. Det skyldes, at afgørelsen er akut, og der ikke er gået fire måneder, fra kommunen afgjorde sagen til afslutningen på den periode, som sagsgennemgangen vedrører.

Det fremgår ligeledes af figuren, at kravet om en handleplan i 12 procent af sagerne (87 sager) ikke er overholdt.

DATAGRUNDLAGAlle sager – **708 sager**Udarbejdet
handleplan
610 sager**Angiver handleplanen, hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet?**

I 610 sager er der udarbejdet en handleplan, der handler om den aktuelle foranstaltning. Figur 4.2 viser, i hvor stor en andel af disse sager handleplanen angiver, hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet.

FIGUR 4.2 ANGIVER HANDLEPLANEN, HVILKEN INDSATS DER ER NØDVENDIG FOR AT OPNÅ FORMÅLET, JF. § 140, STK. 2?

I 98 procent (599 sager) af de sager, hvor der er udarbejdet en handleplan, angiver den, hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet. I to procent (11 sager) af sagerne angiver handleplanen ikke, hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet.

KAPITEL 5

Opfølgning

For at kunne vurdere, om den valgte indsats bidrager til at imødekomme barnet eller den unge og eventuelt familiens støttebehov kræver det, at kommunen løbende følger op på indsatsen.

Kommunen skal revidere indsatsen og handleplanen, hvis opfølgningen viser, at der er behov for det. En løbende opfølgning og tilpasning af indsatsen er dermed afgørende for, at barnet eller den unge og familien kontinuerligt får den rette støtte.

I dette kapitel ser vi på, om kommunerne lever op til udvalgte krav for opfølgning. Konkret ser vi på, om kommunen har overholdt kravene om

- 3-måneders opfølgning
- 6-måneders opfølgning
- Personrettet tilsyn

Vi har alene set på opfølgning i 89 sager om anbringelse.³⁰ Ud af disse sager er der to sager, der ikke er relevante³¹, hvorfor kapitlet er baseret på 87 sager. Datagrundlaget er dermed væsentligt mindre end i rapportens øvrige kapitler.

TRE-MÅNEDERS OPFØLGNING

Ifølge servicelovens § 70, stk. 1, skal kommunen foretage opfølgning inden for de første tre måneder efter at have iværksat en foranstaltning. I forbindelse med opfølgningen skal kommunen vurdere, om indsatsen skal ændres, og om handleplanen skal revideres.

UDDRAG AF SERVICELOVEN § 70

³⁰ Kommunerne blev bedt om at udvælge en tredjedel af sagerne om anbringelse så de var minimum ét år gamle, for at vi kunne afdække, om der har fundet tilstrækkelig opfølgning sted. I forhold til de øvrige sager om anbringelse og alle sager om familiebehandling har vi prioriteret, at afgørelsen skulle være så aktuel som muligt. Årsagen til, at der i år indgår så relativt få sager om opfølgning er, at sagerne om anbringelse udgør en mindre andel af de samlede sager end tilsigtet. Forklaringen på dette fremgår af bilag 1 om undersøgelses metode.

³¹ De to sager er ikke relevante, fordi der ikke er gået tre måneder fra iværksættelse af anbringelsen til afslutningen af den periode, som sags gennemgangen vedrører, eller fordi anbringelsen er ophørt inden fristen for opfølgningen.

DATAGRUNDLAG

Alle sager – **708 sager**

Udvalgte sager
om opfølgning
89 sager

Relevante
87 sager

”Kommunalbestyrelsen skal senest 3 måneder efter, at der er iværksat en foranstaltning over for barnet, den unge eller de vordende forældre, vurdere, om indsatsen skal ændres, og om handleplanen, jf. § 140, eller relevante dele af en helhedsorienteret plan, jf. § 140 a, skal revideres. Kommunalbestyrelsen skal herefter med højst 6 måneders mellemrum foretage en sådan vurdering. Beslutning om revision af handleplanen eller relevante dele af en helhedsorienteret plan skal så vidt muligt ske med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år.

Stk. 2. Ved anbringelse uden for hjemmet skal vurderingen af indsatsen efter stk. 1 og af behovet for revision af handleplanen eller relevante dele af en helhedsorienteret plan ske på baggrund af det løbende tilsyn med barnet eller den unge, jf. § 148, stk. 1, og efter kontakt med forældremyndighedsindehaveren. Tilsynet efter § 148, stk. 1, skal omfatte mindst to årlige tilsynsbesøg på anbringelsesstedet, hvor kommunen taler med barnet eller den unge. Samtalen skal så vidt muligt finde sted uden tilstedeværelse af ansatte fra anbringelsesstedet. Vurderingen skal omfatte en stillingtagen til, hvorvidt andre forhold end de hidtil beskrevne, jf. § 140, er relevante, og i så fald skal disse indgå i en revideret handleplan eller relevante dele af en helhedsorienteret plan.”

I Børnesagsbarometret ser vi for det første på, om kommunen overholder lovens tidsfrister for opfølgning. Vi kan dog ikke nødvendigvis se af sagsakterne, om kommunen har vurderet, om indsatsen skal ændres, eller handleplanen skal revideres. I stedet ser vi på, om kommunen i forbindelse med opfølgningen har foretaget følgende handlinger:

- Afholdt en samtale med barnet eller den unge
- Kontaktet forældremyndighedsindehaver(e)
- Indhentet oplysninger fra anbringelsesstedet

Hvis kommunen har foretaget alle disse tre handlinger, eventuelt ved afholdelse af et opfølgingsmøde, lægger vi til grund, at kommunen også har forholdt sig til, om indsatsen skal ændres og om handleplanen skal revideres – og dermed har overholdt lovens krav. Dette er ikke ensbetydende med, at de tre handlinger kan erstatte selve vurderingen, men de tre handlinger er nødvendige for, at vurderingen kan foretages.

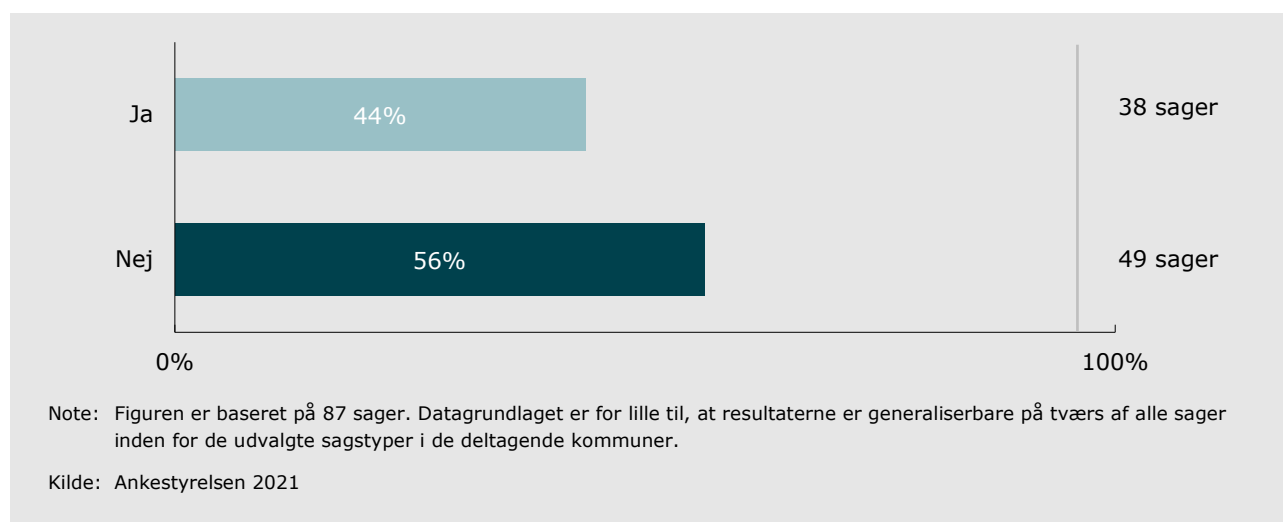
Figur 5.1 viser, i hvor stor en andel af sagerne lovkravet om tre-måneders opfølgning er overholdt.

DATAGRUNDLAG

Alle sager – **708 sager**

3-måneders
opfølgning
87 sager

FIGUR 5.1 ER KRAVET OM OPFØLGNING INDEN FOR DE FØRSTE TRE MÅNEDER EFTER IVÆRKSÆTTELSE AF FORANSTALTNINGEN OVERHOLDT, JF. § 70, STK. 1?

I 44 procent af sagerne (38 sager) er kravet om opfølgning inden for de første tre måneder overholdt. Her har kommunen både

- foretaget en opfølgning inden for tre måneder, efter at foranstaltningen er iværksat
- afholdt samtale med barnet eller den unge, kontaktet forældremyndighedsindehaver(e) og indhentet oplysninger fra anbringelsesstedet.

I 56 procent af sagerne (49 sager) er kravet ikke overholdt. Ud af disse sager er der

- 30 sager, hvor opfølgningen ikke er foretaget inden for tre måneder, men hvor kommunen efterfølgende har afholdt samtale med barnet eller den unge, kontaktet forældremyndighedsindehaver(e) og indhentet oplysninger fra anbringelsesstedet
- 12 sager, hvor det fremgår af sagsakterne, at der er foretaget opfølgning inden for tre måneder, men hvor det ikke fremgår, at kommunen har afholdt samtale med barnet eller den unge, kontaktet forældremyndighedsindehaver(e) og indhentet oplysninger fra anbringelsesstedet
- syv sager, hvor opfølgningen ikke er foretaget inden for tre måneder og kommunen heller ikke efterfølgende har afholdt samtale med barnet eller den unge, kontaktet forældremyndighedsindehaver(e) og indhentet oplysninger fra anbringelsesstedet.

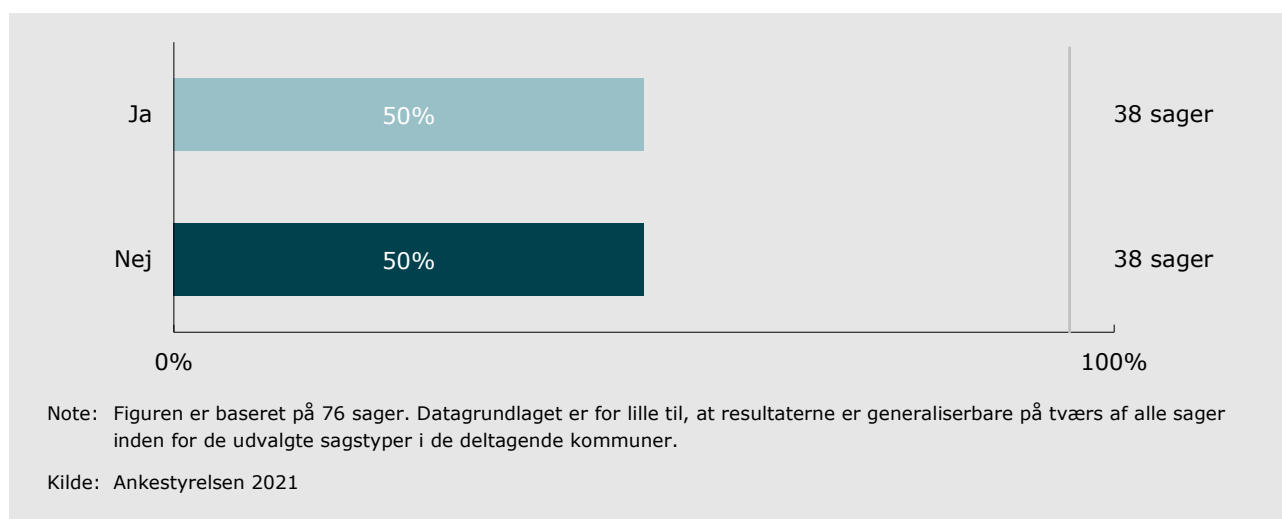

SEKS-MÅNEDERS OPFØLGNING

Ifølge servicelovens § 70, stk. 1, skal kommunen efter tre måneders-opfølgningen foretage opfølgning med højst seks måneders mellemrum (se foregående lovboks). Ligesom ved tre måneders-opfølgningen skal kommunen i forbindelse med opfølgningen vurdere, om indsatsen skal ændres, og om handleplanen skal revideres.

Figur 5.2 viser, i hvor stor en andel af sagerne dette lovkrav er overholdt. I 11 ud af de 87 sager er der enten ikke gået seks måneder fra tre måneders-opfølgningen til afslutningen af den periode, som sagsgennemgangen vedrører, eller anbringelsen er ophørt. Disse sager er ikke relevante at inddrage, og figuren er derfor baseret på 76 sager.

FIGUR 5.2 ER KRAVET OM OPFØLGNING MED HØJST SEKS MÅNEDERS MELLEMRUM OVERHOLDT, JF. § 70, STK. 1?

I halvdelen af sagerne (38 sager) er kravet om opfølgning med højst seks måneders mellemrum overholdt. Her har kommunen både

- foretaget opfølgning med højst seks måneders mellemrum
- afholdt samtale med barnet eller den unge, kontakten forældremyndighedsindehaver(e) og indhentet oplysninger fra anbringelsesstedet.

I den anden halvdel af sagerne er kravet ikke overholdt. Ud af disse sager er der

- 15 sager, hvor opfølgningen ikke er foretaget med højst seks måneders mellemrum, men hvor kommunen efterfølgende har afholdt samtale med barnet eller den unge,

kontakten forældremyndighedsindehaver(e) og indhentet oplysninger fra anbringelsesstedet

- ni sager, hvor det fremgår af sagsakterne, at opfølgningen er foretaget med højst seks måneders mellemrum, men hvor det ikke fremgår, at kommunen har afholdt samtale med barnet eller den unge, kontakten forældremyndighedsindehaver(e) og indhentet oplysninger fra anbringelsesstedet
- 14 sager, hvor opfølgningen ikke er foretaget med højst seks måneders mellemrum og kommunen heller ikke efterfølgende har afholdt samtale med barnet eller den unge, kontakten forældremyndighedsindehaver(e) og indhentet oplysninger fra anbringelsesstedet.

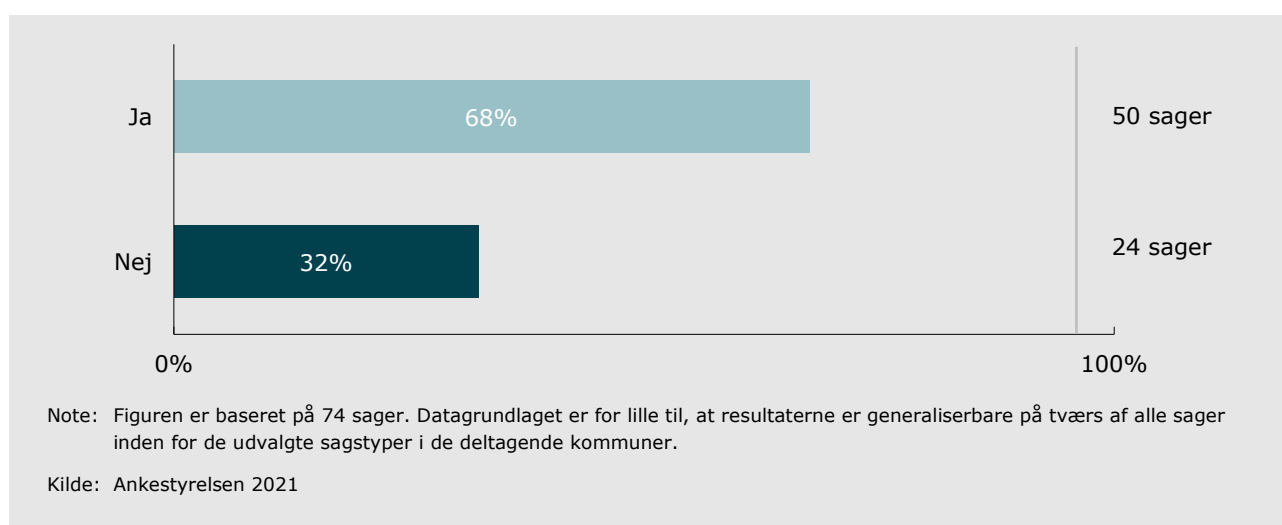

PERSONRETTET TILSYN

Når et barn eller en ung er anbragt uden for hjemmet, er der lovkrav om, at der skal være mindst to årlige tilsynsbesøg på anbringelsesstedet, hvor kommunen taler med barnet eller den unge. Det kaldes personrettet tilsyn.

Af figur 5.3 fremgår, i hvor stor en andel af sagerne kommunen opfylder kravet om personrettet tilsyn. Vi ser kun på om kravet er opfyldt i sager, hvor barnet eller den unge har været anbragt i mindst et år. Dette kriterie er ikke opfyldt i 13 ud af de 87 sager, og figuren er derfor baseret på 74 sager.

FIGUR 5.3 ER KRAVET OM PERSONRETTET TILSYN OVERHOLDT, JF. § 70, STK. 2?

I 68 procent af sagerne har kommunen talt med barnet eller den unge mindst to gange årligt på anbringelsesstedet. I 32 procent af sagerne er der ikke talt med barnet eller den unge mindst to gange årligt på anbringelsesstedet.

KAPITEL 6

**ÅRETS TEMA:
UNDERRETNINGER**

Årets tema: Underretninger

Dette års tema er underretninger. I sagsgennemgangen har vi derfor, ud over at se på, om kommunen overholder udvalgte lovkrav inden for de fire faste temaer, også set på, om kommunen overholder udvalgte lovkrav til håndtering af underretninger.

I dette kapitel ser vi specifikt på:

- om kommunen har foretaget en 24-timers vurdering
- om kommunen har reageret i forhold til denne vurdering
- hvilke sagsskridt kommunen har foretaget efter at have modtaget en underretning
- om kommunen har foretaget en genvurdering og
- hvilken vurdering genvurderingen har ført til.

Der kan være stor variation i, hvor mange underretninger kommunen modtager i den enkelte sag. Herunder om der både kommer underretninger før og efter kommunens afgørelse om en foranstaltning. I denne undersøgelse ser vi alene på to specifikke underretninger i de indsendte sager:

- den sidste underretning, der blev modtaget, *før* kommunen traf afgørelse om foranstaltningen
- den første underretning, der blev modtaget, *efter* kommunen traf afgørelse om foranstaltningen.

I begge tilfælde handler det om kommunens afgørelse om den foranstaltning, som vi fokuserer på i undersøgelsen – det vil sige enten familiebehandling eller anbringelse.

Vi har udelukkende set på underretninger, som kommunen har betegnet som en underretning i journalen.

I 633 af alle 708 sager har kommunen modtaget en eller flere underretninger om barnet eller den unge i den periode sagsgennemgangen vedrører. I alt har vi vurderet 863 underretninger. Underretningerne er fordelt på de 633 sager på følgende måde:

- 355 sager, der kun har en underretning *før* afgørelsen,
- 230 sager, der både har en underretning *før* og *efter* afgørelsen
- 48 sager, der kun har en underretning *efter* afgørelsen.

I det følgende er beregningerne baseret på antallet af underretninger og ikke sager, da loven kan være overholdt i kun den ene underretning i en sag.

DATAGRUNDLAG

Alle sager – **708 sager**

Sager med
underretninger
633 sager

863
underretninger

Er der foretaget en 24-timers vurdering af underretningen?

Når kommunen modtager en underretning (både før og efter at have truffet afgørelse), skal den inden for 24 timer foretage en vurdering af, om barnets eller den unges sundhed eller udvikling er i fare, og om der derfor er behov for at iværksætte akutte foranstaltninger over for barnet eller den unge. jf. serviceloven § 155, stk. 2.

SERVICELOVEN § 155

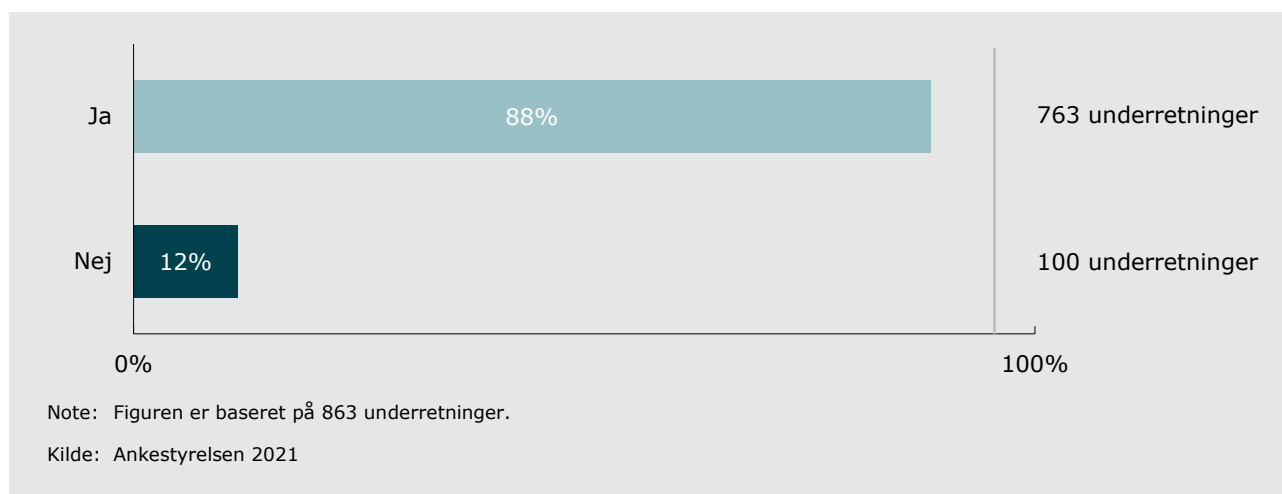
"Kommunalbestyrelsen skal sikre, at der iværksættes en rettidig og systematisk vurdering af alle underretninger efter §§ 152-154 med henblik på at afklare, om barnet eller den unge har behov for særlig støtte. Kommunalbestyrelsen skal foretage central registrering af underretningerne med henblik på at understøtte tilrettelæggelsen af indsatsen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal senest 24 timer efter modtagelsen af en underretning efter stk. 1 vurdere, om barnets eller den unges sundhed eller udvikling er i fare, og om der derfor er behov for at iværksætte akutte foranstaltninger over for barnet eller den unge."

Figur 6.1 viser, i hvor stor en andel af underretningerne kommunen inden for 24 timer har foretaget en vurdering af, om underretningen giver anledning til at iværksætte akutte foranstaltninger. Vi har her set på både

- de 585 underretninger, der er modtaget, *før* kommunen traf afgørelse om foranstaltningen, og
- de 278 underretninger, der er modtaget, *efter* at kommunen traf afgørelse om foranstaltningen.

FIGUR 6.1 ER DER FORETAGET EN 24-TIMERS VURDERING, JF. § 155?

I 88 procent af det samlede antal underretninger har kommunen inden for 24 timer foretaget en vurdering af, om underret-

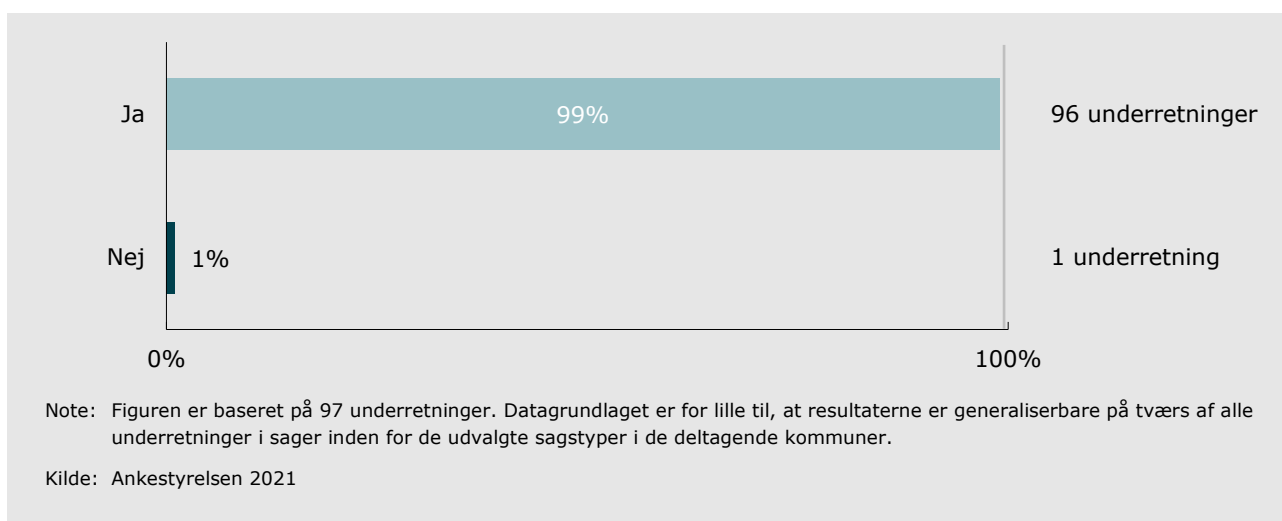

ningen giver anledning til at iværksætte akutte foranstaltninger³². I 12 procent af underretningerne fremgår det ikke af sagen, at kommunen har foretaget en vurdering af underretningen.

Er der reageret på vurderingen?

Ved 97 af underretningerne har kommunen vurderet, at der var behov for en akut foranstaltning. Ved 96 af disse underretninger (svarende til 99 procent) kan vi se, at kommunen har reageret i forhold til denne vurdering. Ved én underretning (svarende til én procent) fremgår det ikke, om kommunen har reageret i forhold til denne vurdering. Dette fremgår af figur 6.2.

FIGUR 6.2 HAR KOMMUNEN REAGERET I DE SAGER, HVOR DEN HAR VURDERET, AT DER ER BEHOV FOR EN AKUT FORANSTALTNING?

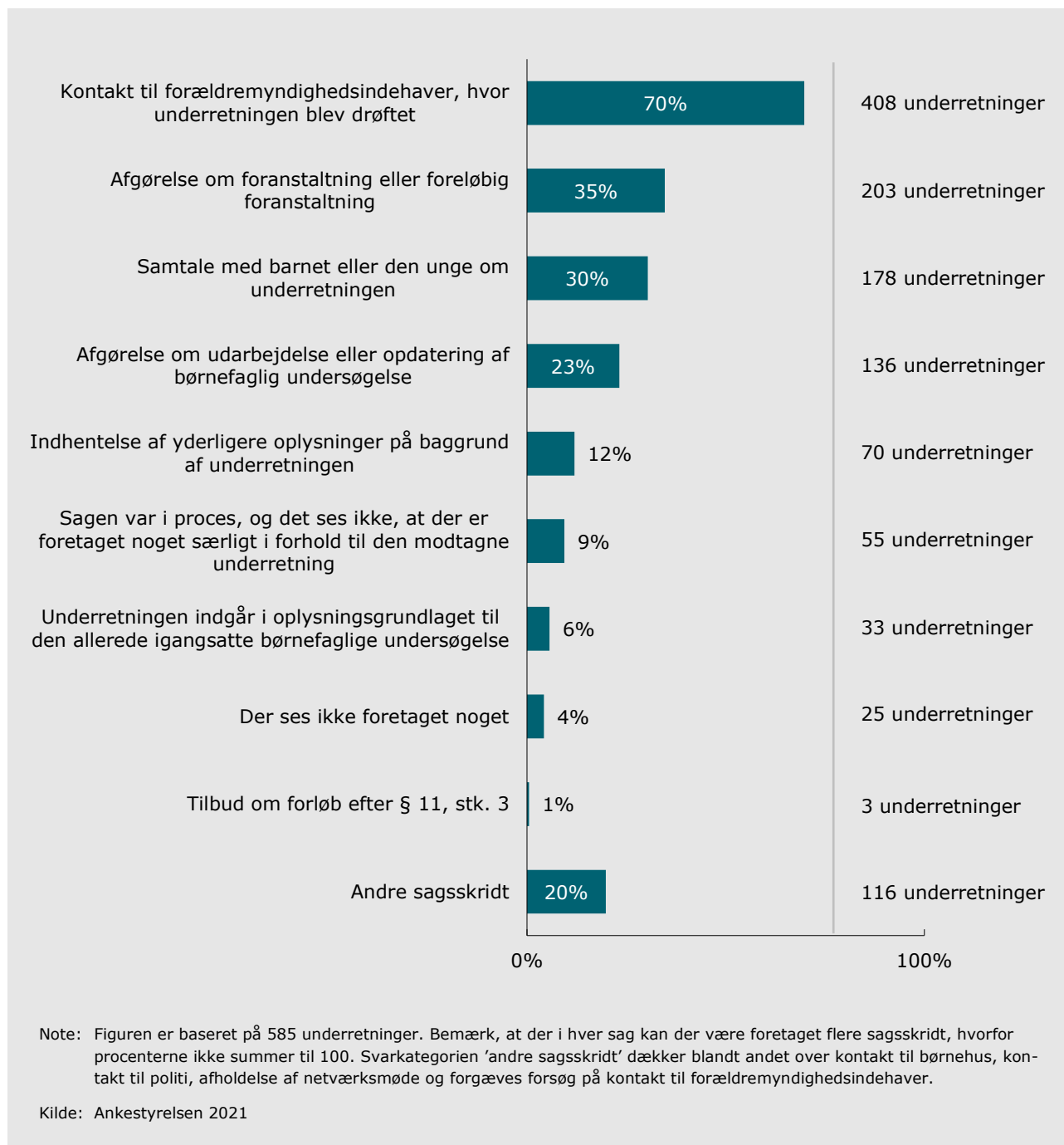

Hvilke sagsskridt har kommunen foretaget efter at have modtaget en underretning?

På baggrund af den modtagne underretning kan kommunen foretage forskellige sagsskridt. Figur 6.3 viser, hvilke sagsskridt kommunerne har foretaget inden for en periode på en måned efter at have modtaget seneste underretning *før* afgørelsen om foranstaltningen.

³² Der er ikke væsentlige forskelle på resultaterne for kommunens håndtering af underretninger, der er modtaget *før* og *efter* en afgørelse, og resultaterne er derfor fremstillet samlet.

FIGUR 6.3 HVILKE SAGSSKRIDT HAR KOMMUNEN FORETAGET INDEN FOR EN PERIODE PÅ EN MÅNED EFTER AT HAVE MODTAGET DEN SENESTE UNDERRETNING FØR AFGØRELSE OM FORANSTALTNINGEN?

De sagsskridt, kommunerne oftest har foretaget inden for en periode på en måned efter at have modtaget den seneste underretning *forud* for at træffe afgørelse, er

- kontakt til forældremyndighedsindehaver (70 procent af underretningerne)

DATAGRUNDLAG

863 underretninger

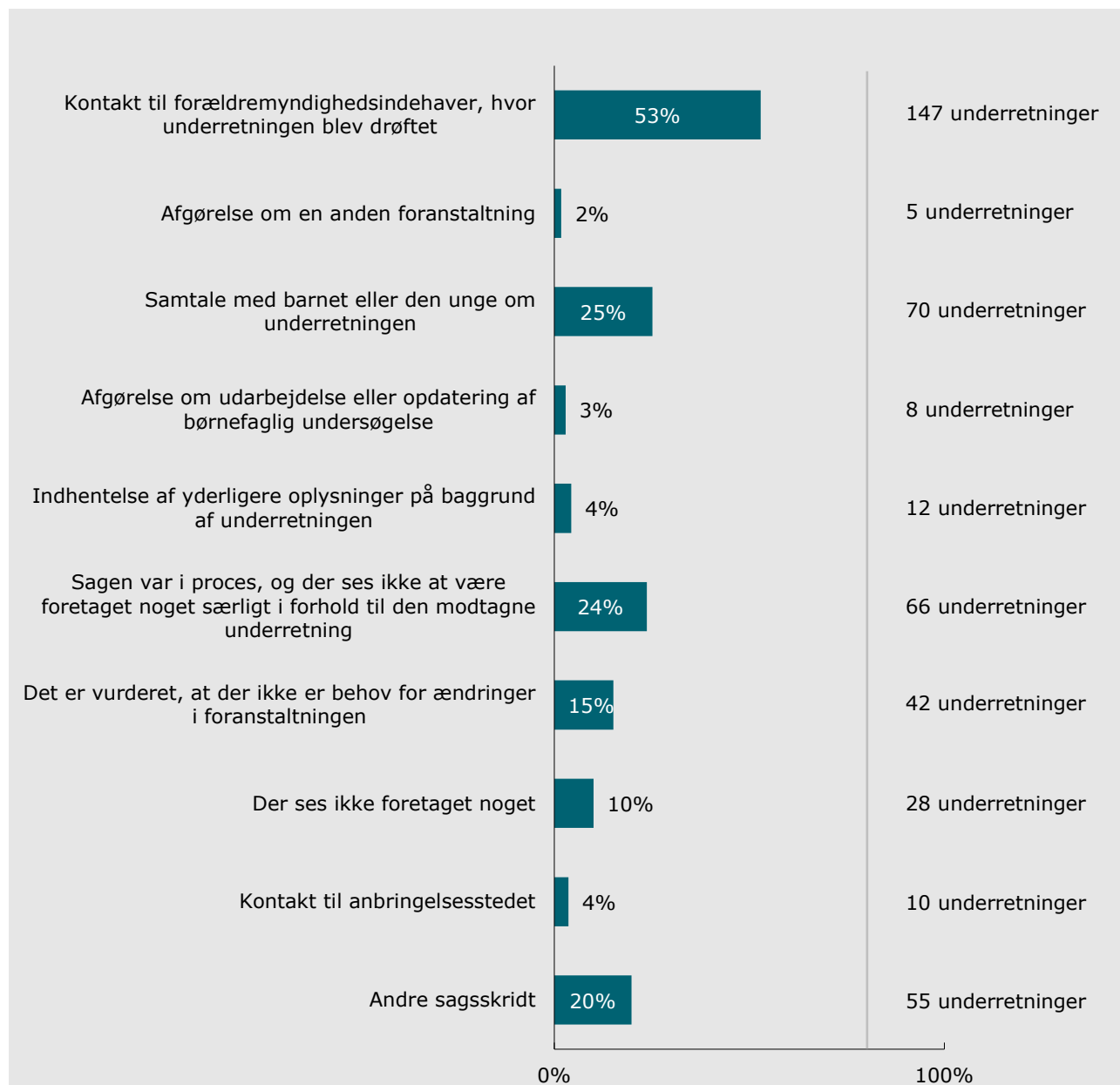
Underretninger
efter afgørelse
278 sager

- afgørelse om foranstaltning eller foreløbig foranstaltning (35 procent af underretningerne)
- samtale med barnet eller den unge (30 procent af underretningerne)
- afgørelse om udarbejdelse af en børnefaglig undersøgelse eller opdatering (23 procent af underretningerne)

For nogle af svarmulighederne er der væsentlige forskelle på resultaterne for underretninger i sager om anbringelse og i sager om familiebehandling. Forskellene fremgår af tabel 3.13 i bilag 3.

Figur 6.4 viser, hvilke sagsskridt kommunerne har foretaget inden for en periode på en måned efter at have modtaget den første underretning *efter*, at de har truffet afgørelse om foranstaltningen.

FIGUR 6.4 HVILKE SAGSSKRIDT HAR KOMMUNEN FORETAGET INDEN FOR EN PERIODE PÅ EN MÅNED EFTER AT HAVE MODTAGET DEN FØRSTE UNDERRETNING *EFTER* AFGØRELSE OM FORANSTALTNINGEN?

Note: Figuren er baseret på 278 underretninger. Bemærk, at der i hver sag kan der være foretaget flere sagsskridt, hvorfor procenterne ikke summer til 100. Svarkategorien 'andre sagsskridt' dækker blandt andet over kontakt til børnehus, kontakt til politi, afholdelse af netværksmøde og forgæves forsøg på kontakt til forældremyndighedsindehaver. Datagrundlaget er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af underretninger i alle sager inden for de udvalgte sagstyper i de deltagende kommuner.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

Figuren viser, at de sagsskridt, kommunen oftest foretager inden for en periode på en måned efter at have modtaget den første underretning *efter* at have truffet afgørelse, er

- kontakt til forældremyndighedsindehaver (53 procent af underretningerne)
- samtale med barnet eller den unge (25 procent af underretningerne).

I 15 procent af underretningerne har kommunen vurderet, at der ikke er behov for ændringer i foranstaltningen. I 24 procent af underretningerne kan vi se, at sagen fortsat er i proces, men at kommunen ikke har foretaget nogen særlige sagskridt i forhold til underretningen i løbet af den efterfølgende måned.

For nogle af svarmulighederne er der væsentlige forskelle på resultaterne for underretninger i sager om anbringelse og i sager om familiebehandling. Forskellene fremgår af tabel 3.13 i bilag 3.

Er der foretaget en genvurdering?

Når kommunen modtager en underretning om et barn eller en ung, over for hvem der allerede er iværksat foranstaltninger, er der lovkrav om at foretage en genvurdering. Genvurderingen skal foretages af en anden medarbejder for at vurdere, om der er grundlag for at ændre den allerede iværksatte foranstaltning jf. § 155 a, stk. 1.

SERVICELOVEN § 155 A, STK. 1

”Når kommunalbestyrelsen modtager en underretning om et barn eller en ung, over for hvem kommunalbestyrelsen allerede har iværksat foranstaltninger, skal kommunalbestyrelsen genvurdere sagen. En eller flere personer i den myndighed, der løser opgaver inden for området for udsatte børn og unge, der ikke tidligere har deltaget i behandlingen af sagen, skal deltage i genvurderingen.”

I 278 af sagerne er der modtaget en underretning, *efter* kommunen har truffet afgørelse om en foranstaltning. I 10 af sagerne er det ikke relevant at vurdere, om der er foretaget en genvurdering, fx fordi foranstaltningen var afsluttet igen og sagen lukket, da kommunen modtog underretningen.

Datagrundlaget for de følgende spørgsmål er derfor 268 underretninger. Ved disse underretninger skal kommunen foretage en genvurdering.

Figur 6.5 viser, i hvor stor en andel af de 268 underretninger lovkravet om genvurdering er overholdt.

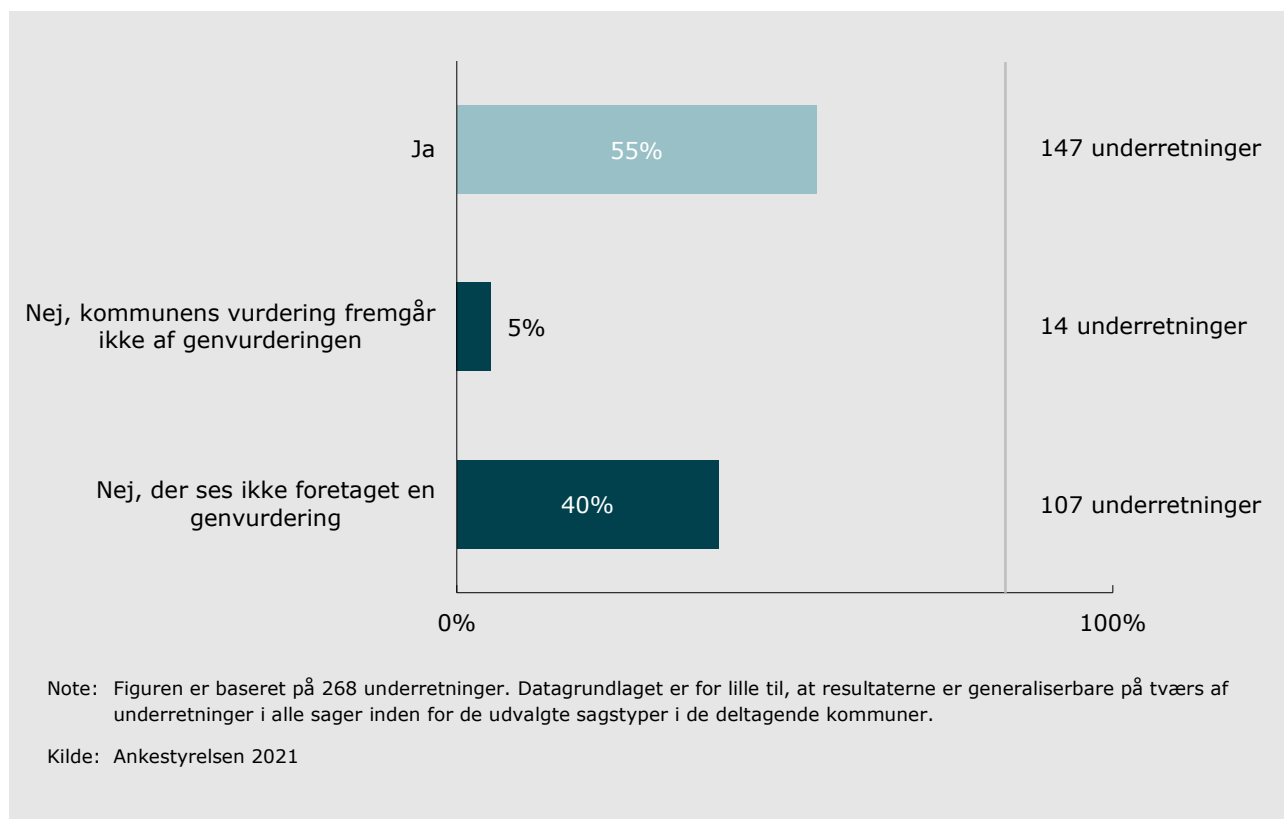
DATAGRUNDLAG

863 underretninger

Underretninger
efter afgørelse
278

Relevante
268
underretninger

FIGUR 6.5 ER DER FORETAGET EN GENVURDERING, HVORAF DEN KONKRETE VURDERING FREMGÅR, JF. § 155 A?

Som det fremgår af figur 6.5 er lovkravet overholdt i 55 procent af underretningerne. Her har en anden medarbejder genvurderet sagen, og den konkrete vurdering fremgår af sagen. I samlet set 45 procent af underretningerne er loven ikke overholdt. Heraf er der 5 procent af underretningerne, hvor det fremgår, at kommunen har foretaget en genvurdering, men ikke hvad vurderingen var. I 40 procent af underretningerne fremgår det ikke af journalen, at kommunen har foretaget en genvurdering.

Figur 6.6 viser, hvilken vurdering, genvurderingen førte til, i de 147 tilfælde, hvor den fandt sted.

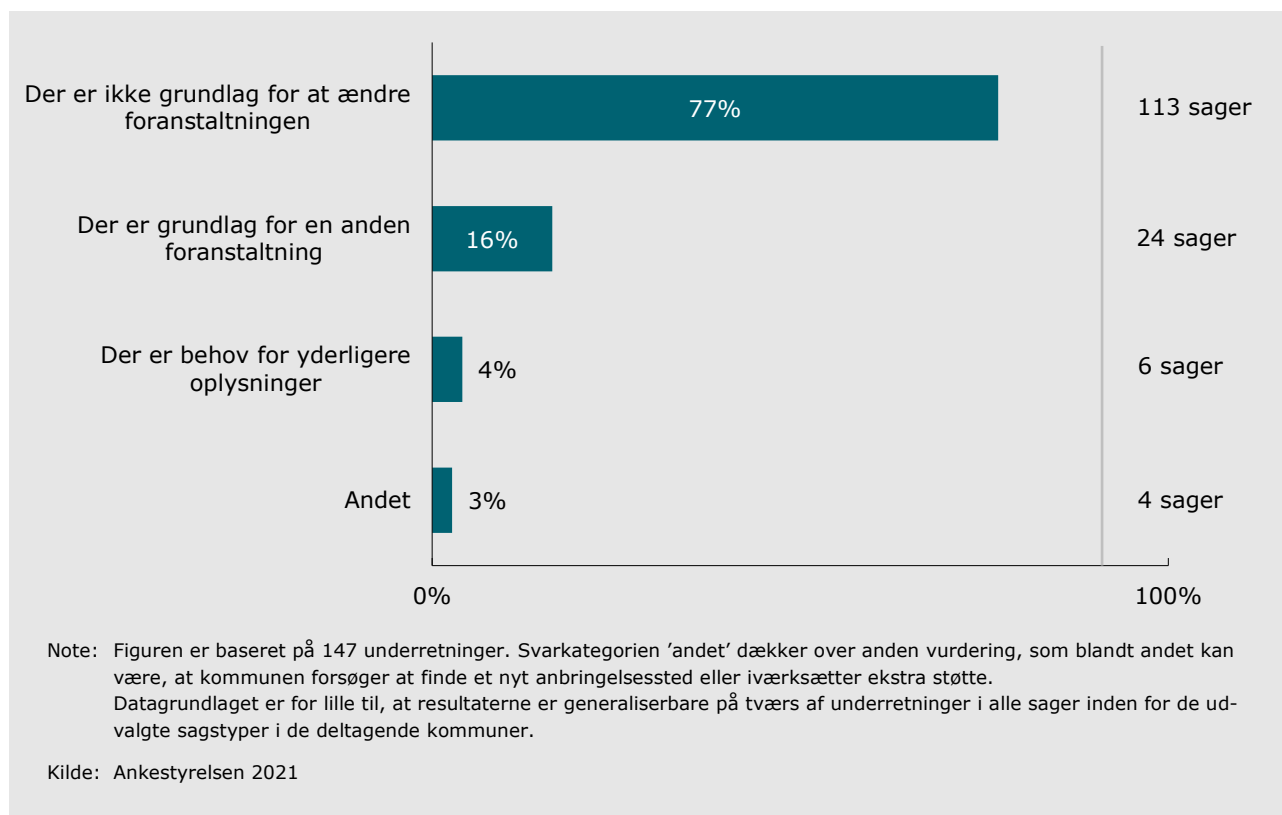
DATAGRUNDLAG

Alle sager – **708 sager**

Underretninger
efter afgørelse
278 sager

Genvurderet
147
underretninger

FIGUR 6.6 KOMMUNERNES VURDERING VED GENVURDERING

I hovedparten af underretningerne (77 procent) har kommunen vurderet, at der ikke var grundlag for at ændre foranstaltningen. I 16 procent af underretningerne har kommunen vurderet, at der var grundlag for en anden foranstaltning, og i fire procent af underretningerne har kommunen vurderet, at der var behov for yderligere oplysninger. I tre procent af underretningerne har kommunen foretaget en anden vurdering. Det kan for eksempel være, at der skal arbejdes på at finde et nyt anbringelsessted eller at kommunen iværksætter ekstra støtte.

Metode

Børnesagsbarometret 2021 er baseret på en juridisk gennemgang af i alt 708 sager fra 27 kommuner. I det følgende beskriver vi, hvordan vi har grebet processen an.

Formålet med at gennemgå sagerne har været at belyse, om kommunerne overholder centrale krav i serviceloven i deres behandling af sager, hvor de træffer afgørelse om foranstaltninger efter § 52 i serviceloven.

UDVÆLGELSE AF KOMMUNER OG SAGER

Hvert år vil ca. en tredjedel af landets kommuner indgå i undersøgelsen. Dermed vil alle kommuner indgå i undersøgelsen hvert tredje år.

Hvilke kommuner, der deltager hvilke år, er udvalgt på baggrund af variation i størrelse og geografi.

I år 2021 indgår 27 kommuner i undersøgelsen.

Antallet af sager fra hver kommune

Hvor mange sager, den enkelte kommune er blevet bedt om at bidrage til undersøgelsen med, er bestemt af kommunens størrelse og socioøkonomiske indeks. Antagelsen bag dette er, at kommunestørrelse og socioøkonomisk indeks er indikatorer for, hvor mange sager om udsatte børn og unge, kommunen kan forventes at have. Antallet af sager, hver enkelt kommune bidrager med, varierer derfor kommunerne imellem. Som udgangspunkt har vi gennemgået mindst ti sager fra hver kommune³³.

Af tabel 1.1 fremgår, hvor mange sager vi har gennemgået fra hver enkelt kommune.

Bemærk, at 266 – eller over en tredjedel – af de i alt 708 sager, vi har gennemgået i år, kommer fra Københavns Kommune. Det betyder, at resultaterne for Københavns Kommune har væsentlig vægt i de samlede resultater.

³³ Vi har dog kun gennemgået seks sager fra Ærø Kommune, da kommunen ikke havde nok sager, der levede op til udvælgelseskriterierne.

TABEL 1.1 ANTAL GENNEMGÅEDE SAGER FRA HVER KOMMUNE

Kommune	Antal sager
Billund	10
Faxe	13
Faaborg-Midtfyn	19
Glostrup	10
Gribskov	13
Halsnæs	12
Hedensted	13
Horsens	33
Hørsholm	10
Kalundborg	20
København	266
Morsø	10
Næstved	31
Randers	37
Rødovre	18
Skive	18
Solrød	10
Sorø	10
Struer	10
Thisted	17
Tønder	17
Vallensbæk	10
Vejen	15
Vejle	41
Vesthimmerland	14
Ærø	6
Aabenraa	25
I alt	708

Note: Kommunerne har alle sendt 15-20 procent flere sager, end vi har gennemgået. Erfaringsmæssigt ved vi, at ikke alle indsendte sager lever op til indkaldelseskriterierne. For ikke at ulejlige kommunerne med at skulle sende sager af flere omgange, har vi bedt dem sende ekstra sager fra start. For Ærø Kommune har vi gennemgået alle sager, der levede op til udvælgelseskriterierne.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

Kriterier for udvælgelse af sager

Vi har fra hver af de 27 kommuner indkaldt sager med følgende fordeling:

- Halvdelen af sagerne skulle handle om anbringelse efter enten § 52, stk. 3, nr. 7 (frivillig anbringelse) eller § 58, stk. 1 (tvangsmæssig anbringelse)
- Halvdelen af sagerne skulle handle om familiebehandling efter § 52, stk. 3, nr. 3³⁴.

Ud over fordelingen mellem sagstyper har et udvælgelseskriterie været, at sagerne skulle være afgjort i perioden 8. januar 2017 til 8. januar 2020. Det er denne periode sags gennemgangen vedrører. Kommunerne er blevet bedt om at udvælge de nyeste sager afgjort inden for denne periode. Det vil sige de sager, der er afgjort så tæt på den 8. januar 2020 som muligt. Det har vi bedt om for at få et indblik i aktuel sagsbehandlingspraksis.

Dog skulle afgørelsen i en tredjedel af sagerne om anbringelse være minimum ét år gamle for at vi kunne afdække, om der har fundet tilstrækkelig opfølgning sted. I disse sager skulle afgørelsen derfor være før truffet 8. januar 2019.

Endelig har det været et udvælgelseskriterie, at sagerne ikke måtte have været påklaget til eller i øvrigt behandlet i Ankestyrelsen.

Kommunerne er blevet bedt om ikke at selekttere yderligere i sagerne. Dette for at få et så reelt billede af kommunernes sagsbehandlingspraksis som muligt.

Ujævn fordeling i Årets Børnesagsbarometer

I Årets Børnesagsbarometer er fordelingen af de 708 sager på de to sagstyper – anbringelse og familiebehandling – mere ujævn end tilsigtet. Som beskrevet ovenfor sigter vi hvert år imod at halvdelen af sagerne handler om anbringelse og halvdelen om familiebehandling. I Årets Børnesagsbarometer handler tre femtedele af sagerne (429 sager) om familiebehandling og to femtedele (279 sager) om anbringelse. Det betyder, at andelen af sager, hvor vi ser på opfølgning, også er mindre end tilsigtet.

³⁴ De to sagstyper er udvalgt på baggrund af hensyn til aktualitet og kompleksitet. Familiebehandling er oftest det, kommunen sætter i værk først, hvormed det er muligt at få adgang til nye sager. Anbringelse er en mere indgribende foranstaltning og noget, man typisk først griber til, efter at andre foranstaltninger har været afprøvet - her er altså tale om sager af en vis kompleksitet. Da de grundlæggende regler for de to typer sager er de samme, bliver de behandlet samlet i undersøgelsen.

Årsagen til den ujævne fordeling er, at nogle kommuner ikke havde mulighed for at sende det ønskede antal sager om anbringelse, der samtidig levede op til de øvrige kriterier. Derfor har disse kommuner efter aftale med Ankestyrelsen sendt flere sager om familiebehandling end om anbringelse.³⁵

Proces for indkaldelse af sager

I februar 2020 modtog de deltagende kommuner alle et brev, der beskrev, hvor mange sager de skulle sende, og hvilke kriterier sagerne skulle vælges ud fra. Derudover fremgik der en frist for, hvornår sagerne senest skulle være sendt til Ankestyrelsen.

I nogle tilfælde har kommunerne sendt sager, der ikke har opfyldt udvælgelseskriterierne. Hvis de ekstra sager heller ikke har opfyldt udvælgelseskriterierne, har vi én gang bedt de deltagende kommuner sende en eller flere nye sager.

Ærø Kommune havde ikke havde nok sager, der levede op til udvælgelseskriterierne. De har derfor sendt alle de relevante sager, de havde.

ANALYSEN AF SAGERNE

Sagerne er gennemgået af jurister fra Ankestyrelsen med erfaring i at behandle børnesager. Til brug for sagsgennemgangen har vi udviklet et analyseskema, som er blevet udfyldt for hver sag. Der har været tilknyttet bemærkningsfelter til de enkelte spørgsmål i analyseskemaet. Bemærkningsfelterne er blevet brugt til at uddybe de svar, som er angivet.

Der har ved gennemgangen været stort fokus på en ensartet besvarelse, og tvivlsspørgsmål er blevet drøftet i gruppen af jurister.

Kommunerne har haft mulighed for at kommentere på resultatet af sagsgennemgangen for de sager, de har indsendt. Formålet har været at kvalificere analysen inden den endelige af-rapportering. Høringen af kommunerne har givet anledning til enkelte ændringer af resultaterne i fire sager.

Vi har kun vurderet på de sagsskridt, som fremgår af de akter, som kommunerne har sendt ind. Eventuelle handlinger fra kommunernes side, som ikke fremgår af de indsendte akter, eller som er foretaget efter den periode, som sagsgennemgangen vedrører, indgår ikke i vurderingen. Kommunerne har ikke

³⁵ En af kommunerne er Københavns Kommune, der har sendt væsentlig flere sager om familiebehandling end om anbringelse.

fået mulighed for at eftersende akter i forbindelse med høringsen af resultatet af sags gennemgangen for de sager, de selv har bidraget med.

AFRAPPORTERING AF RESULTATERNE

Størrelsen på den samlede stikprøve på 708 sager for alle 27 kommuner betyder, at undersøgelsens samlede resultater er generaliserbare på tværs af alle sager inden for de udvalgte sagstyper i de deltagende kommuner^{36,37}. Det er derfor resultaterne for alle 27 kommuner samlet set, der er de centrale resultater, og som er formidlet i hovedrapporten.

Stikprøven af sager fra hver enkelt kommune er for lille til, at resultaterne for hver kommune er generaliserbare på tværs af alle kommunens sager inden for de udvalgte sagstyper. Der bør med andre ord ikke generaliseres fra stikprøven til hele kommunens sagsbehandlingspraksis på det pågældende område på grund af for store usikkerheder.

Det er derfor heller ikke muligt på baggrund af datamaterialet meningsfuldt at sammenligne kommunerne med hinanden.

Alle kommuner indgår hvert tredje år, og det er derfor nye kommuner, der deltager i år i forhold til 2020. Årets undersøgelse handler alene om resultaterne for de deltagende kommuner i år (2021).

³⁶ Hvad angår sagerne om anbringelse efter Serviceloven § 52, stk. 3, nr. 7, er der ved resultaterne en usikkerhedsmargin på 5,9 procent ved 95 procent konfidensniveau. Det vil sige, at hvis vi udtog gentagne stikprøver på tværs af kommunerne, så ville det sande resultat ligge inden for et interval på $\pm 5,3$ procent omkring det fundne resultat i 95 procent af stikprøverne.

Hvad angår sagerne om familiebehandling efter Serviceloven § 52, stk. 3, nr. 3, er der en usikkerhedsmargin på 4,7 procent.

³⁷ Der er nogle resultater, hvor datagrundlaget er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager inden for de udvalgte sagstyper i de deltagende kommuner. Det drejer sig om resultaterne i figur 2.2, 2.3, 5.1, 5.2, 5.3, 6.2, 6.4, 6.5 og 6.6. Det fremgår også af en note under de pågældende figurer.

BILAG 2

Kommunefordelte resultater

Dette bilag præsenterer undersøgelsens resultater fordelt på de deltagende kommuner.

De deltagende kommuner har selv modtaget alle deres egne resultater, og resultaterne indgår alle som en del af det samlede datagrundlag.

I bilaget fremgår ingen resultater, der er baseret på mindre end seks sager. Det skyldes dels diskretionshensyn, dels at datagrundlaget for disse resultater er meget begrænset. Der er desuden nogle spørgsmål, som for alle kommuner er baseret på få sager, og som derfor ikke indgår i bilaget.

Endelig fremgår de kommunefordelte resultater for Ærø Kommune ikke af bilaget. Det skyldes, at kommunen har bidraget med alle de sager de har, der lever op til udvælgelseskriterierne og må forventes generelt kun at have meget få sager ud over de indsendte. På den baggrund vurderer vi, at der er risiko for, at enkeltsager vil kunne genkendes ud fra resultaterne.

Vi vil igen gøre opmærksom på, at datagrundlaget for hver enkelt kommune generelt er for lille til, at kommunens resultater er generaliserbare på tværs af alle kommunens sager inden for de udvalgte sagstyper. For hver kommune giver undersøgelsen indblik i den juridiske kvalitet i de konkrete sager, som Ankestyrelsen har gennemgået.

Afgørelser

TABEL 2.1 HVAD ER DER TRUFFET AFGØRELSE OM?

	Anbringelse (frivillig) § 52, stk. 3, nr. 7	Anbringelse (tvangsmæssig) § 58, stk. 1	Familiebehandling eller anden behand- ling jf. § 52, stk. 3, nr. 3	Antal sager gennemgået fra kommunen i alt
Billund	40%	10%	50%	10
Faxe	38%	8%	54%	13
Faaborg-Midtfyn	47%	0%	53%	19
Glostrup	50%	0%	50%	10
Gribskov	46%	8%	46%	13
Halsnæs	33%	17%	50%	12
Hedensted	38%	8%	54%	13
Horsens	45%	3%	52%	33
Hørsholm	50%	0%	50%	10
Kalundborg	40%	10%	50%	20
København	20%	4%	76%	266
Morsø	50%	0%	50%	10
Næstved	48%	0%	52%	31
Randers	49%	0%	51%	37
Rødovre	50%	0%	50%	18
Skive	50%	0%	50%	18
Solrød	50%	10%	40%	10
Sorø	50%	0%	50%	10
Struer	50%	0%	50%	10
Thisted	41%	6%	53%	17
Tønder	47%	0%	53%	17
Vallensbæk	50%	0%	50%	10
Vejen	40%	7%	53%	15
Vejle	49%	0%	51%	41
Vesthimmerland	50%	0%	50%	14
Ærø	-	-	-	-
Aabenraa	48%	0%	52%	25

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. De absolutte tal fremgår ud for hvert kommunenavn.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

Faglig udredning

TABEL 2.2 ER DER UDARBEJDET EN BØRNEFAGLIG UNDERSØGELSE ELLER EN OPDATERING DER VEDRØRER DE AKTUELLE FORHOLD, JF. § 50?

	Ja	Nej, men lovlig grund	Nej	Antal sager, resultatet er baseret på
Billund	50%	20%	30%	10
Faxe	38%	8%	54%	13
Faaborg-Midtfyn	63%	5%	32%	19
Glostrup	40%	0%	60%	10
Gribskov	77%	0%	23%	13
Halsnæs	75%	8%	17%	12
Hedensted	62%	8%	31%	13
Horsens	52%	3%	45%	33
Hørsholm	60%	10%	30%	10
Kalundborg	74%	11%	16%	19
København	79%	1%	20%	253
Morsø	20%	0%	80%	10
Næstved	74%	0%	26%	31
Randers	81%	8%	11%	37
Rødovre	83%	6%	11%	18
Skive	50%	6%	44%	18
Solrød	40%	10%	50%	10
Sorø	60%	20%	20%	10
Struer	80%	10%	10%	10
Thisted	47%	6%	47%	17
Tønder	71%	12%	18%	17
Vallensbæk	60%	0%	40%	10
Vejen	60%	7%	33%	15
Vejle	66%	5%	29%	41
Vesthimmerland	57%	0%	43%	14
Ærø	-	-	-	-
Aabenraa	54%	8%	38%	24

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding.

De absolutte tal fremgår ud for hvert kommunenavn. I nogle sager fremgår det, at der formentlig er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse eller opdatering, der vedrører de aktuelle forhold. Den børnefaglige undersøgelse er imidlertid ikke indsendt til Ankestyrelsen, hvorfor vi ikke har kunnet vurdere indholdet af den. Som følge heraf har vi angivet, at der ikke ses en børnefaglig undersøgelse i sagerne.

Antallet af sager fra hver kommune er for lille til, at den enkelte kommunes resultater er generaliserbare på tværs af alle kommunens sager inden for de udvalgte sagstyper. Datamaterialet giver dermed ikke et sikkert grundlag for at sammenligne de enkelte kommuners resultater.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 2.3 ER 4-MÅNEDERS FRISTEN FOR AT AFSLUTTE DEN BØRNEFAGLIGE UNDERSØGELSE OVERHOLDT, JF. § 50, STK. 7?

	Ja	Nej, men lovlig grund	Nej	Antal sager, resultatet er baseret på
Billund	-	-	-	-
Faxe	-	-	-	-
Faaborg-Midtfyn	67%	0%	33%	6
Glostrup	-	-	-	-
Gribskov	29%	0%	71%	7
Halsnæs	13%	0%	88%	8
Hedensted	50%	0%	50%	6
Horsens	31%	0%	69%	13
Hørsholm	-	-	-	-
Kalundborg	9%	18%	73%	11
København	82%	1%	17%	174
Morsø	-	-	-	-
Næstved	19%	0%	81%	16
Randers	36%	7%	57%	14
Rødovre	20%	0%	80%	10
Skive	25%	25%	50%	8
Solrød	-	-	-	-
Sorø	33%	0%	67%	6
Struer	-	-	-	-
Thisted	67%	0%	33%	6
Tønder	0%	0%	100%	6
Vallensbæk	-	-	-	-
Vejen	57%	14%	29%	7
Vejle	60%	0%	40%	20
Vesthimmerland	0%	14%	86%	7
Ærø	-	-	-	-
Aabenraa	40%	0%	60%	10

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. De absolutte tal fremgår ud for hvert kommunenavn.

Antallet af sager fra hver kommune er for lille til, at den enkelte kommunes resultater er generaliserbare på tværs af alle kommunens sager inden for de udvalgte sagstyper. Datamaterialet giver dermed ikke et sikkert grundlag for at sammenligne de enkelte kommuners resultater.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 2.4 ER DER UDARBEJDET EN BEGRUNDET STILLINGTAGEN PÅ BAGGRUND AF DEN BØRNEFAGLIGE UNDERSØGELSE, JF. § 50, STK. 6?

	Ja	Nej	Antal sager, resultatet er baseret på
Billund	-	-	-
Faxe	-	-	-
Faaborg-Midtfyn	100%	0%	12
Glostrup	-	-	-
Gribskov	100%	0%	10
Halsnæs	100%	0%	9
Hedensted	100%	0%	8
Horsens	100%	0%	17
Hørsholm	83%	17%	6
Kalundborg	100%	0%	14
København	98%	2%	201
Morsø	-	-	-
Næstved	100%	0%	23
Randers	100%	0%	30
Rødovre	87%	13%	15
Skive	100%	0%	9
Solrød	-	-	-
Sorø	100%	0%	6
Struer	100%	0%	8
Thisted	88%	13%	8
Tønder	100%	0%	12
Vallensbæk	100%	0%	6
Vejen	100%	0%	9
Vejle	81%	19%	27
Vesthimmerland	100%	0%	8
Ærø	-	-	-
Aabenraa	92%	8%	13

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding.

De absolutte tal fremgår ud for hvert kommunenavn.

Antallet af sager fra hver kommune er for lille til, at den enkelte kommunes resultater er generaliserbare på tværs af alle kommunens sager inden for de udvalgte sagstyper. Datamaterialet giver dermed ikke et sikkert grundlag for at sammenligne de enkelte kommuners resultater.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 2.5 ER DEN BØRNEFAGLIGE UNDERSØGELSE ELLER OPDATERING AFSLUTTET, INDEN KOMMUNEN HAR TRUFFET AFGØRELSEN?

	Ja	Nej, men lovlig grund	Nej	Antal sager, resultatet er baseret på
Billund	-	-	-	-
Faxe	-	-	-	-
Faaborg-Midtfyn	83%	8%	8%	12
Glostrup	-	-	-	-
Gribskov	70%	0%	30%	10
Halsnæs	78%	11%	11%	9
Hedensted	38%	38%	25%	8
Horsens	65%	29%	6%	17
Hørsholm	83%	0%	17%	6
Kalundborg	36%	50%	14%	14
København	68%	30%	2%	201
Morsø	-	-	-	-
Næstved	65%	13%	22%	23
Randers	50%	17%	33%	30
Rødovre	67%	20%	13%	15
Skive	44%	11%	44%	9
Solrød	-	-	-	-
Sorø	100%	0%	0%	6
Struer	88%	0%	13%	8
Thisted	100%	0%	0%	8
Tønder	50%	25%	25%	12
Vallensbæk	33%	33%	33%	6
Vejen	67%	22%	11%	9
Vejle	70%	15%	15%	27
Vesthimmerland	63%	0%	38%	8
Ærø	-	-	-	-
Aabenraa	77%	23%	0%	13

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding.

De absolutte tal fremgår ud for hvert kommunenavn.

Antallet af sager fra hver kommune er for lille til, at den enkelte kommunes resultater er generaliserbare på tværs af alle kommunens sager inden for de udvalgte sagstyper. Datamaterialet giver dermed ikke et sikkert grundlag for at sammenligne de enkelte kommuners resultater.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

Inddragelse

TABEL 2.6 ER KRAVET OM SAMTALE MED BARNET ELLER DEN UNGE SOM LED I DEN BØRNEFAGLIGE UNDERSØGELSE OVERHOLDT JF. § 50, STK. 3?

	Ja	Nej	Antal sager, resultatet er baseret på
Billund	-	-	-
Faxe	-	-	-
Faaborg-Midtfyn	92%	8%	12
Glostrup	-	-	-
Gribskov	80%	20%	10
Halsnæs	100%	0%	9
Hedensted	100%	0%	7
Horsens	100%	0%	16
Hørsholm	100%	0%	6
Kalundborg	93%	7%	14
København	94%	6%	197
Morsø	-	-	-
Næstved	100%	0%	22
Randers	92%	8%	26
Rødovre	93%	7%	15
Skive	100%	0%	9
Solrød	-	-	-
Sorø	100%	0%	6
Struer	100%	0%	7
Thisted	100%	0%	8
Tønder	100%	0%	12
Vallensbæk	83%	17%	6
Vejen	100%	0%	7
Vejle	100%	0%	26
Vesthimmerland	100%	0%	8
Ærø	-	-	-
Aabenraa	100%	0%	13

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. De absolutte tal fremgår ud for hvert kommunenavn. Antallet af sager fra hver kommune er for lille til, at den enkelte kommunes resultater er generaliserbare på tværs af alle kommunens sager inden for de udvalgte sagstyper. Datamaterialet giver dermed ikke et sikkert grundlag for at sammenligne de enkelte kommuners resultater.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 2.7 FREMGÅR DER OPLYSNINGER FRA FORÆLDREMYNDIGHEDSINDEHAVER(E) I DEN BØRNEFAGLIGE UNDERSØGELSE?

	Ja	Nej	Antal sager, resultatet er baseret på
Billund	-	-	-
Faxe	-	-	-
Faaborg-Midtfyn	75%	25%	12
Glostrup	-	-	-
Gribskov	100%	0%	10
Halsnæs	100%	0%	9
Hedensted	100%	0%	8
Horsens	100%	0%	17
Hørsholm	100%	0%	6
Kalundborg	93%	7%	14
København	98%	2%	199
Morsø	-	-	-
Næstved	100%	0%	23
Randers	87%	13%	30
Rødovre	86%	14%	14
Skive	100%	0%	9
Solrød	-	-	-
Sorø	100%	0%	6
Struer	88%	13%	8
Thisted	100%	0%	8
Tønder	100%	0%	12
Vallensbæk	83%	17%	6
Vejen	100%	0%	9
Vejle	96%	4%	27
Vesthimmerland	100%	0%	8
Ærø	-	-	-
Aabenraa	92%	8%	13

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding.

De absolutte tal fremgår ud for hvert kommunenavn.

Antallet af sager fra hver kommune er for lille til, at den enkelte kommunes resultater er generaliserbare på tværs af alle kommunens sager inden for de udvalgte sagstyper. Datamaterialet giver dermed ikke et sikkert grundlag for at sammenligne de enkelte kommuners resultater.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 2.8 ER KRAVET OM BØRNESAMTALEN FORUD FOR AFGØRELSEN OVERHOLDT, JF. § 48?

	Ja	Nej	Antal sager, resultatet er baseret på
Billund	60%	40%	10
Faxe	54%	46%	13
Faaborg-Midtfyn	79%	21%	19
Glostrup	70%	30%	10
Gribskov	62%	38%	13
Halsnæs	75%	25%	12
Hedensted	85%	15%	13
Horsens	64%	36%	33
Hørsholm	40%	60%	10
Kalundborg	74%	26%	19
København	61%	39%	263
Morsø	50%	50%	10
Næstved	58%	42%	31
Randers	74%	26%	35
Rødovre	44%	56%	18
Skive	78%	22%	18
Solrød	50%	50%	10
Sorø	70%	30%	10
Struer	60%	40%	10
Thisted	53%	47%	17
Tønder	47%	53%	17
Vallensbæk	30%	70%	10
Vejen	54%	46%	13
Vejle	55%	45%	40
Vesthimmerland	43%	57%	14
Ærø	-	-	-
Aabenraa	68%	32%	25

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. De absolutte tal fremgår ud for hvert kommunenavn.

Antallet af sager fra hver kommune er for lille til, at den enkelte kommunes resultater er generaliserbare på tværs af alle kommunens sager inden for de udvalgte sagstyper. Datamaterialet giver dermed ikke et sikkert grundlag for at sammenligne de enkelte kommuners resultater.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

Valg af indsats

TABEL 2.9 ER DER UDARBEJDET EN HANDLEPLAN FOR DEN AKTUELLE FORANSTALTNING, JF. § 140?

	Ja	Nej, men lovlig grund	Nej	Antal sager, resultatet er baseret på
Billund	80%	10%	10%	10
Faxe	92%	0%	8%	13
Faaborg-Midtfyn	100%	0%	0%	19
Glostrup	70%	0%	30%	10
Gribskov	85%	0%	15%	13
Halsnæs	92%	8%	0%	12
Hedensted	92%	0%	8%	13
Horsens	79%	0%	21%	33
Hørsholm	80%	0%	20%	10
Kalundborg	85%	5%	10%	20
København	90%	2%	8%	266
Morsø	60%	0%	40%	10
Næstved	81%	0%	19%	31
Randers	92%	0%	8%	37
Rødovre	67%	6%	28%	18
Skive	78%	0%	22%	18
Solrød	60%	0%	40%	10
Sorø	60%	0%	40%	10
Struer	90%	0%	10%	10
Thisted	94%	0%	6%	17
Tønder	71%	6%	24%	17
Vallensbæk	100%	0%	0%	10
Vejen	87%	0%	13%	15
Vejle	90%	2%	7%	41
Vesthimmerland	86%	0%	14%	14
Ærø	-	-	-	-
Aabenraa	88%	4%	8%	25

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding.

De absolutte tal fremgår ud for hvert kommunenavn. I flere sager fremgår det, at der formentlig er udarbejdet en handleplan. Handleplanen er imidlertid ikke indsendt til Ankestyrelsen, hvorfor vi ikke har kunnet vurdere indholdet af handleplanen. Som følge heraf har vi angivet, at der ikke ses en handleplan i sagerne.

Antallet af sager fra hver kommune er for lille til, at den enkelte kommunes resultater er generaliserbare på tværs af alle kommunens sager inden for de udvalgte sagstyper. Datamaterialet giver dermed ikke et sikkert grundlag for at sammenligne de enkelte kommuners resultater.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 2.10 ANGIVER HANDLEPLANEN, HVILKEN INDSATS DER ER NØDVENDIG FOR AT OPNÅ FORMÅLET, JF. § 140, STK. 3?

	Ja	Nej	Antal sager, resultatet er baseret på
Billund	100%	0%	8
Faxe	92%	8%	12
Faaborg-Midtfyn	100%	0%	19
Glostrup	100%	0%	7
Gribskov	100%	0%	11
Halsnæs	100%	0%	11
Hedensted	100%	0%	12
Horsens	88%	12%	26
Hørsholm	100%	0%	8
Kalundborg	100%	0%	17
København	98%	2%	240
Morsø	100%	0%	6
Næstved	100%	0%	25
Randers	97%	3%	34
Rødovre	100%	0%	12
Skive	100%	0%	14
Solrød	100%	0%	6
Sorø	100%	0%	6
Struer	100%	0%	9
Thisted	100%	0%	16
Tønder	100%	0%	12
Vallensbæk	100%	0%	10
Vejen	100%	0%	13
Vejle	97%	3%	37
Vesthimmerland	100%	0%	12
Ærø	-	-	-
Aabenraa	100%	0%	22

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. De absolutte tal fremgår ud for hvert kommunenavn.

Antallet af sager fra hver kommune er for lille til, at den enkelte kommunes resultater er generaliserbare på tværs af alle kommunens sager inden for de udvalgte sagstyper. Datamaterialet giver dermed ikke et sikkert grundlag for at sammenligne de enkelte kommuners resultater.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

Underretninger

TABEL 2.11 ER DER FORETAGET EN 24-TIMERS VURDERING AF DEN SENESTE UNDERRETNING FØR AFGØRELSEN, JF. § 155?

	Ja	Nej	Antal underretninger, resultatet er baseret på
Billund	89%	11%	9
Faxe	15%	85%	13
Faaborg-Midtfyn	81%	19%	16
Glostrup	90%	10%	10
Gribskov	64%	36%	11
Halsnæs	100%	0%	12
Hedensted	82%	18%	11
Horsens	8%	92%	25
Hørsholm	86%	14%	7
Kalundborg	100%	0%	12
København	93%	7%	223
Morsø	100%	0%	9
Næstved	100%	0%	24
Randers	91%	9%	33
Rødovre	87%	13%	15
Skive	93%	7%	14
Solrød	100%	0%	6
Sorø	100%	0%	7
Struer	100%	0%	7
Thisted	100%	0%	14
Tønder	93%	7%	15
Vallensbæk	71%	29%	7
Vejen	100%	0%	15
Vejle	94%	6%	33
Vesthimmerland	100%	0%	12
Ærø	-	-	-
Aabenraa	100%	0%	21

Note: Tabellens resultater er angivet i procent.

De absolutte tal fremgår ud for hvert kommunenavn.

Antallet af sager fra hver kommune er for lille til, at den enkelte kommunes resultater er generaliserbare på tværs af alle kommunens sager inden for de udvalgte sagstyper. Datamaterialet giver dermed ikke et sikkert grundlag for at sammenligne de enkelte kommuners resultater.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 2.12 ER DER FORETAGET EN 24-TIMERS VURDERING AF DEN FØRSTE UNDERRETNING EFTER AFGØRELSEN, JF. § 155?

	Ja	Nej	Antal underretninger, resultatet er baseret på
Billund	-	-	-
Faxe	-	-	-
Faaborg-Midtfyn	83%	17%	6
Glostrup	-	-	-
Gribskov	-	-	-
Halsnæs	100%	0%	7
Hedensted	-	-	-
Horsens	20%	80%	10
Hørsholm	-	-	-
Kalundborg	100%	0%	7
København	95%	5%	146
Morsø	-	-	-
Næstved	100%	0%	7
Randers	93%	7%	15
Rødovre	88%	13%	8
Skive	-	-	-
Solrød	-	-	-
Sorø	-	-	-
Struer	-	-	-
Thisted	100%	0%	8
Tønder	-	-	-
Vallensbæk	-	-	-
Vejen	-	-	-
Vejle	94%	6%	17
Vesthimmerland	-	-	-
Ærø	-	-	-
Aabenraa	-	-	-

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding.

De absolutte tal fremgår ud for hvert kommunenavn.

Antallet af sager fra hver kommune er for lille til, at den enkelte kommunes resultater er generaliserbare på tværs af alle kommunens sager inden for de udvalgte sagstyper. Datamaterialet giver dermed ikke et sikkert grundlag for at sammenligne de enkelte kommuners resultater. Når der for nogle kommuner ikke indgår nogen sager i tabellen skyldes det, at der ikke er nogen sager i de pågældende kommuner, hvor kommunen har modtaget en underretning efter afgørelsen.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

BILAG 3

Resultater fordelt på sagstyper

Dette bilag præsenterer undersøgelsens resultater fordelt på sagstyperne anbringelse og familiebehandling.

Ud af de i alt 708 sager handler 429 sager om familiebehandling og 279 sager om anbringelse.³⁸

Bemærk, at når vi opdeler resultaterne på sagstyper er datagrundlaget for langt de fleste resultater for lille til, at de er generaliserbare på tværs af alle sager om den givne sagstype i de deltagende kommuner. Det gælder særligt for sagerne om anbringelse, da de i forvejen udgør en mindre andel af det samlede antal sager, end sagerne om familiebehandling.

³⁸ Årsagerne til fordelingen fremgår af bilag 1 om undersøgelsens metode.

Faglig udredning

TABEL 3.1 ER DER UDARBEJDET EN BØRNEFAGLIG UNDERSØGELSE ELLER EN OPDATERING, DER VEDRØRER DE AKTUELLE FORHOLD, JF. § 50?

	Anbringelse	Familiebehandling	I alt
Ja, der er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, der vedrører de aktuelle forhold	36%	64%	53%
Ja, der er udarbejdet en opdatering af en tidligere børnefaglig undersøgelse, der vedrører de aktuelle forhold	27%	8%	16%
Nej, men lovlig grund	6%	3%	4%
Nej, den børnefaglige undersøgelse er ikke opdateret	23%	19%	21%
Nej, der er ikke udarbejdet en børnefaglig undersøgelse	8%	6%	7%
Antal sager i alt	279	413	692

Note: Tabellen er baseret på 692 sager. I de resterende sager er den børnefaglige undersøgelse udarbejdet i en anden kommune end den, der har truffet afgørelsen, og de indgår derfor ikke i tabellen.

Tabellens resultater er angivet i procent. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Svarkategorien 'Nej, men lovlig grund' dækker over, at foranstaltningen var akut eller foreløbig, og at der endnu ikke er gået fire måneder, fra kommunen blev opmærksom på, at barnet eller den unge kunne have behov for særlig støtte.

I 33 % af sagerne om anbringelse og 65% af sagerne om familiebehandling, hvor der er svaret "nej" fremgår det, at der muligvis er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse eller opdatering, der vedrører de aktuelle forhold. Den børnefaglige undersøgelse er imidlertid ikke indsendt til Ankestyrelsen, hvorfor vi ikke har kunnet vurdere indholdet af den. Som følge heraf har vi angivet, at der ikke er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse.

Datagrundlaget for anbringelsessagerne er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager om anbringelse i de deltagende kommuner.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 3.2 ER 4-MÅNEDERS FRISTEN OVERHOLDT, JF. § 50, STK. 7?

	Anbringelse	Familiebehandling	I alt
Ja	59%	57%	58%
Nej, men lovlig grund	0%	3%	2%
Nej	41%	39%	40%
Antal sager i alt	101	266	367

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Svarkategorien 'nej, men lovlig grund' dækker over, at der fremgår særlige forhold, som kan begrunde, at kommunen ikke har kunnet afslutte undersøgelsen inden for fristen. I disse sager har kommunen foretaget en foreløbig vurdering af støttebehovet.

Datagrundlaget for begge sagstyper er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager inden for den givne sagstype i de deltagende kommuner.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 3.3 HVOR MEGET ER FRISTEN OVERSKREDET?

	Anbringelse	Familiebehandling	I alt
Fristen er overskredet med under 1 uge	7%	6%	6%
Fristen er overskredet med mellem 1 uge og 1 måned	12%	19%	17%
Fristen er overskredet med over 1 måned og op til 3 måneder	27%	36%	33%
Fristen er overskredet med mere end 3 måneder	54%	39%	43%
Antal sager i alt	41	104	145

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Datagrundlaget for begge sagstyper er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager inden for den givne sagstype i de deltagende kommuner.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 3.4 ER DER UDARBEJDET EN BEGRUNDET STILLINGTAGEN PÅ BAGGRUND AF DEN BØRNEFAGLIGE UNDERSØGELSE, JF. § 50, STK. 6?

	Anbringelse	Familiebehandling	I alt
Ja	97%	96%	97%
Nej	3%	4%	3%
Antal sager i alt	176	299	475

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. Datagrundlaget for begge sagstyper er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager inden for den givne sagstype i de deltagende kommuner.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 3.5 ER DEN BØRNEFAGLIGE UNDERSØGELSE ELLER OPDATERING AFSLUTTET, INDEN KOMMUNEN HAR TRUFFET AFGØRELSEN?

	Anbringelse	Familiebehandling	I alt
Ja	46%	77%	66%
Nej, men lovlig grund	35%	17%	24%
Nej	19%	6%	11%
Antal sager i alt	176	300	476

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Datagrundlaget for begge sagstyper er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager inden for den givne sagstype i de deltagende kommuner.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

Inddragelse

TABEL 3.6 ER KRAVET OM SAMTALE MED BARNET ELLER DEN UNGE SOM LED I DEN BØRNEFAGLIGE UNDERSØGELSE OVERHOLDT, JF. § 50, STK. 3?

	Anbringelse	Familiebehandling	I alt
Ja	94%	96%	95%
Nej	6%	4%	5%
Antal sager i alt	172	289	461

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. Datagrundlaget for begge sagstyper er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager inden for den givne sagstype i de deltagende kommuner.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 3.7 FREMGÅR DER OPLYSNINGER FRA FORÆLDREMYNDIGHEDSINDEHAVER(E) I DEN BØRNEFAGLIGE UNDERSØGELSE?

	Anbringelse	Familiebehandling	I alt
Ja, der fremgår oplysninger fra den/de, der har del i forældremyndigheden (ene-forældremyndighed, eller oplysninger fra begge forældre)	93%	97%	96%
Nej, der fremgår kun oplysninger fra den ene af forældremyndighedsindehaverne	3%	2%	3%
Nej, der fremgår ikke oplysninger fra nogen af forældremyndighedsindehaverne	3%	0%	1%
Spørgsmålet kan ikke besvares, da det ikke fremgår af den børnefaglige undersøgelse, hvem der har forældremyndighed	1%	0%	1%
Antal sager i alt	176	300	476

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Datagrundlaget for begge sagstyper er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager inden for den givne sagstype i de deltagende kommuner.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 3.8 ER KRAVET OM BØRNESAMTALEN FORUD FOR AFGØRELSEN OVERHOLDT, JF. § 48?

	Anbringelse	Familiebehandling	I alt
Ja	75%	51%	61%
Nej	25%	49%	39%
Antal sager i alt	279	420	699

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. Datagrundlaget for sagerne om anbringelse er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager om anbringelse i de deltagende kommuner.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

Valg af indsats

TABEL 3.9 ER DER UDARBEJDET EN HANDLEPLAN FOR DEN AKTUELLE FORANSTALTNING, JF. § 140?

	Anbringelse	Familiebehandling	I alt
Ja	84%	88%	86%
Nej, men lovlig grund	4%	0%	2%
Nej	12%	12%	12%
Antal sager i alt	279	429	708

Note: Tabellens resultater er angivet i procent. Svarkategorien 'nej, men lovlig grund' dækker over, at der er truffet en akut afgørelse, og at der ikke er gået fire måneder, fra kommunen traf afgørelsen til afslutningen på den periode, som sags gennemgangen vedrører. I 15 procent af sagerne om anbringelse og 21 procent af sagerne om familiebehandling, hvor der er svaret "nej", fremgår det, at der muligvis er udarbejdet en handleplan. Handleplanen er imidlertid ikke indsendt til Ankestyrelsen, hvorfor vi ikke har kunnet vurdere indholdet af handleplanen. Som følge heraf har vi angivet, at der ikke er udarbejdet en handleplan. Datagrundlaget for sagerne om anbringelse er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager om anbringelse i de deltagende kommuner.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 3.10 ANGIVER HANDLEPLANEN, HVILKEN INDSATS DER ER NØDVENDIG FOR AT OPNÅ FORMÅLET, JF. § 140, STK. 2?

	Anbringelse	Familiebehandling	I alt
Ja	99%	98%	98%
Nej	1%	2%	2%
Antal sager i alt	234	376	610

Note: Tabellens resultater er angivet i procent.

Datagrundlaget for begge sagstyper er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle sager i de deltagende kommuner.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

Underretninger

TABEL 3.11 ER DER FORETAGET EN 24-TIMERS VURDERING, JF. § 155?

	Anbringelse	Familiebehandling	I alt
Ja	89%	88%	88%
Nej	11%	12%	12%
Antal underretninger i alt	354	509	863

Note: Tabellen er baseret på 863 underretninger. Vi har her både set på underretninger, der er modtaget *før* og *efter* at kommunen traf afgørelse om foranstaltningen.

Datagrundlaget for underretninger i sagerne om anbringelse er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle underretninger i sager om anbringelse i de deltagende kommuner.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 3.12 HAR KOMMUNEN REAGERET I DE SAGER, HVOR DEN HAR VURDERET, AT DER ER BEHOV FOR EN AKUT FORANSTALTNING?

	Anbringelse	Familiebehandling	I alt
Ja	100%	98%	99%
Nej	0%	2%	1%
Antal underretninger i alt	52	45	97

Note: Tabellen er baseret på 97 underretninger. Vi har her både set på underretninger, der er modtaget *før* og *efter* at kommunen traf afgørelse om foranstaltningen.

Datagrundlaget for underretninger i begge sagstyper er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle underretninger i sager inden for den givne sagstype i de deltagende kommuner.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 3.13 HVILKE SAGSSKRIDT HAR KOMMUNEN FORETAGET INDEN FOR EN PERIODE PÅ EN MÅNED EFTER AT HAVE MODTAGET DEN SENESTE UNDERRETNING FØR AFGØRELSE OM FORANSTALTNINGEN?

	Anbringelse	Familiebehandling	I alt
Kontakt til forældremyndighedsindehaver, hvor underretningen blev drøftet	67%	72%	70%
Samtale med barnet eller den unge om underretningen	38%	25%	30%
Afgørelse om udarbejdelse eller opdatering af børnefaglig undersøgelse	21%	24%	23%
Afgørelse om foranstaltning eller foreløbig foranstaltning	56%	20%	35%
Indhentelse af yderligere oplysninger på baggrund af underretningen	8%	15%	12%
Underretningen indgår i oplysningsgrundlaget til den allerede igangsatte børnefaglige undersøgelse	5%	6%	6%
Sagen var i proces, og det ses ikke, at der er foretaget særligt i forhold til den modtagne underretning	12%	8%	9%
Der ses ikke foretaget noget	2%	6%	4%
Tilbud om forløb efter § 11, stk. 3	0%	1%	1%
Andre sagsskridt	21%	19%	20%
Antal underretninger i alt	242	343	585

Note: Tabellen er baseret på 585 underretninger. Bemærk, at der i hver sag kan være foretaget flere sagsskridt, hvorfor procenterne ikke summer til 100. Svarkategorien 'andre sagsskridt' dækker blandt andet over kontakt til børnehus, kontakt til politi, afholdelse af netværksmøde og forgæves forsøg på kontakt til forældremyndighedsindehaver.

Datagrundlaget for underretninger i begge sagstyper er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle underretninger i sager inden for den givne sagstype i de deltagende kommuner.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 3.14 HVILKE SAGSSKRIDT HAR KOMMUNEN FORETAGET INDEN FOR EN PERIODE PÅ EN MÅNED EFTER AT HAVE MODTAGET DEN FØRSTE UNDERRETNING EFTER AFGØRELSE OM FORANSTALTNINGEN?

	Anbringelse	Familiebehandling	I alt
Kontakt til forældremyndighedsindehaver, hvor underretningen blev drøftet	32%	67%	53%
Samtale med barn eller den unge om underretningen	26%	25%	25%
Afgørelse om udarbejdelse eller opdatering af børnefaglig undersøgelse	3%	3%	3%
Det er vurderet, at der ikke er behov for ændringer i foranstaltningen	9%	19%	15%
Afgørelse om en anden foranstaltning	3%	1%	2%
Indhentelse af yderligere oplysninger på baggrund af underretningen	2%	6%	4%
Kontakt til anbringelsesstedet	9%	0%	4%
Sagen var i proces, og det ses ikke, at der er foretaget særligt i forhold til den modtagne underretning	39%	13%	24%
Der ses ikke foretaget noget	13%	8%	10%
Tilbud om forløb efter § 11, stk. 3	0%	0%	0%
Andre sagsskridt	14%	23%	20%
Antal underretninger i alt	112	166	278

Note: Tabellen er baseret på 278 underretninger. Bemærk, at der i hver sag kan være foretaget flere sagsskridt, hvorfor procenterne ikke summer til 100. Svarkategorien 'andre sagsskridt' dækker blandt andet over kontakt til børnehus, kontakt til politi, afholdelse af netværksmøde og forgæves forsøg på kontakt til forældremyndighedsindehaver. Datagrundlaget for underretninger i begge sagstyper er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle underretninger i sager inden for den givne sagstype i de deltagende kommuner.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 3.15 ER DER FORETAGET EN GENVURDERING, HVORAF DEN KONKRETE VURDERING FREMGÅR, JF. § 155 A?

	Anbringelse	Familiebehandling	I alt
Ja	52%	57%	55%
Nej, kommunens vurdering fremgår ikke af genvurderingen	5%	6%	5%
Nej, der ses ikke foretaget en genvurdering	43%	38%	40%
Antal underretninger i alt	111	157	268

Note: Tabellen er baseret på 268 underretninger. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Datagrundlaget for underretninger i begge sagstyper er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle underretninger i sager inden for den givne sagstype i de deltagende kommuner.

Kilde: Ankestyrelsen 2021

TABEL 3.16 KOMMUNERNES VURDERING VED GENVURDERING

	Anbringelse	Familiebehandling	I alt
Der er ikke grundlag for at ændre foranstaltningen	79%	75%	77%
Der er grundlag for en anden foranstaltning	14%	18%	16%
Der er behov for yderligere oplysninger	2%	6%	4%
Andet	5%	1%	3%
Antal underretninger i alt	58	89	147

Note: Tabellen er baseret på 147 underretninger. Svarkategorien 'andet' dækker over anden vurdering, som blandt andet kan være, at kommunen forsøger at finde et nyt anbringelsessted eller iværksætter ekstra støtte.

Datagrundlaget for underretninger i begge sagstyper er for lille til, at resultaterne er generaliserbare på tværs af alle underretninger i sager inden for den givne sagstype i de deltagende kommuner.

Kilde: Ankestyrelsen 2021